

PÓRTULA

Núm. 206, NOVEMBRE 1998

PRENSA
CORTA

III Fira de Tardor

Passam revista amb Martí Serra

Perfil d'en Joan de Sa Fullarasca

El pare Colom, savi i humil

50 anys de Drets Humans

Tolo Aguilar, vetlada amb un fotògraf

Informatiu de Marratxí

**Comunicació
i Cultura
de Marratxí**

C/ d'Albert Castell 27, 1esqu
07141 Pòrtol
Redacció
Tel. 971 797870 /602463
Fax 971 79 74 36
E-Mail: portula@mx3.redestb.es
**Distribució, Publicitat i
Subscripcions** Tl.60 31 44

COL·LABORADORS

Tolo Aguilar Jofre
Miquel Aguiló Pallicer
Sebastià Bennasar
Catalina Bestard
Joan Borda
Guillem Bosch i Roca
Maria I. Deyà
Pere Estelrich i Massutí
Josep Franco
Francisca Juaneda
Joana Maria Matas
Josep Nigorra (*)
Josep Lluís Pol Llompart
Rafel Pons
Bartomeu Pou (*)
Rafel Ramis
Antoni Roca i Jerez (*)
David Roca
Vicenç Sastre
Joan Carles Serra
Valentí Urenya
Gabriel A. Vich

DISTRIBUCIÓ, PUBLICITAT

Antònia Rosselló

Jaume Rotger

CONSELL EDITORIAL

Pere Amengual i Bestard (*)

Miquel Bosch i Auba

Josep A. Calvo i Femenies

REDACCIÓ

Cati Bisquerra

Elena Femenia (*)

Daniel Mas

MUNTATGE

Xisco Campins

DIRECCIÓ/COORDINACIÓ

Biel Massot i Muntaner (*)

Imprès a Arts Gràfiques Xisco

D.L.: PM 529/81

(*) Participants en el darrer Consell de

Redacció (*Biel Duran, *Antoni Patricio)

PORTADA

La gent més petita d'Es Campet
(foto, BMM)

Durant el mes passat ...

Moratória urbanística del Consell.

El Govern decidí retirar-li les competències urbanístiques

Debat sobre l'estat de l'autonomia.

Crisi financera mundial.
Campanya electoral al País Basc.

En Garzon començà la caça d'en Pinochet.

El Nobel de la pau, per als irlandesos.

El Nobel de Medicina, per als "pares" de la viagra.

La viagra, legalitzada.

Els preus de les gasolines, totalment lliures.

Decidiren que ja és hora de canviar tot l'enrajolat del nou aeroport.

Acord per a la construcció de l'Hospital d'Inca

Tragèdia al llac de Banyoles

GAVIM

**LA MOSCA
BARRUDA
S'HA FET
GRAN
I NECESITA
MÉS ESPAI...
LA TROBAREU
DINS
LES PLANES
D'OPINIÓ
I CREACIÓ.**

Que consti en acta...

◆ La tercera edició de la Fira de Tardor.

◆ S'acosta final d'any i Prebesec ni es mou ni es mena.

◆ L'inici dels cursos d'esplai.

◆ L'aparent poca pressa de l'Ajuntament per arreplegar dades que ajudin a resoldre els problemes derivats de l'abocador -il·legal?- de Son Reus.

◆ L'apertura del tram final del carrer Martí Rubí. Malgrat això, el camí de n'Olesa segueix embussat.

◆ La manca de respecte dels conductors pels llocs on està prohibit aparcar.

◆ L'increïble quantitat d'aigua que davalla pel carrer Major de Pòrtol i pel camí de n'Olesa de Sa Cabaneta quan plou un poc.

◆ La paciència que arriben a tenir els veïnats d'Olesa encara que beguin aigua sense tenir set.

◆ La rebaixa de les convalidacions de català per accedir a les oposicions de personal a l'Ajuntament de Marratxí.

◆ L'indiscretíssim "traje" a mida del perfil de l'aspirant que han fet en certs casos.

◆ El col·lapse del Pont d'Inca a l'avinguda Antoni Maura a les hores d'entrada o sortida d'escola.

◆ La conveniència d'un assessor lingüístic, i fins i tot literari o de redacció, per la paperassa municipal.

◆ La benzinera que faran a la gran superfície comercial de devora Son Ramonell. S'ho arribaran a fer tot seu???

◆ La poca amabilitat d'algun conductor d'autobús en certes ocasions.

◆ El retard en l'inici de les noves obres de s'Escola Vella de Pòrtol o, en tot cas, la rehabilitació de sales per a multiús.

◆ Més de 5 anys de renous i pols a la urbanització de la Verònica i continuen igual per desesperació dels veïnats de Sant Marçal.

◆ Les desafortunades malalties del batle, que solen coincidir amb dies de plenari municipal.

◆ L'èxit de públic del partit del voleibol Pòrtol - Barça, fins al punt que el pavelló Costa i Llobera va quedar petit per poder-lo presència amb comoditat.

◆ Encara no tenim institut, no es sap res de les obres que havien de començar pel setembre, encara no s'han vist els plànols i la Plataforma no ha obert boca.

◆ Els mals aparcaments de l'avinguda Antoni Maura.

◆ Encara no es sap quan funcionarà el clavegueram de Sa Cabaneta... quan el posin el marxa, estarà en condicions o tot espanyat?

◆ Encara no es sap quan es resoldrà el problema del transport a Marratxí...

◆ Fa un any i cinc mesos que s'anul·laren les oposicions a policia local i encara no tenim el resultat oficial de les investigacions.

◆ Les passades que els mitjans de comunicació donen continuament a Meaurio, amo de Son Bonet, pel desastrós i faraònic aeroport.

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

La Redacció no s'identifica necessàriament amb el contingut dels escrits publicats.

Prioritzam els originals segons urgència, interès general, importància relativa, brevetat i ordre de recepció. (Per cartes, opinió i creació aconsellam mig foli d'extensió; un com a màxim).

Data màxima de recepció d'originals: 20 de cada mes

1 DE NOVEMBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL·LENNI

LA III FIRA DE TARDOR, DIES 7 I 8

Per tercer any consecutiu la Fira de Tardor obrirà les seves portes als voltants de Sant Marçal durant el cap de setmana corresponent als dies 7 i 8 de novembre.

En opinió dels responsables de l'Àrea de Cultura, organitzadora de la Fira, aquesta serveix de mostrador per a tots aquells artesans que vulguin donar a conèixer els seus productes. A més a més, la Fira també permet posar en contacte tota la gent dels diferents nuclis del municipi, cosa que no passa gaire sovint per mor de la dispersió de la població del terme. Tampoc no s'ha d'oblidar que, com tota fira, té un caire lúdic i de transmissió de la cultura popular.

Segons el regidor de Cultura, Miquel Coll, enguany s'han superat totes les previsions i ja hi ha més de 100 parades

demanades, cosa que suposa un increment considerable en relació a l'any passat.

Novetats

El regidor Miquel Coll ha destacat com a novetats d'enguany que hi haurà una mostra de fotografies del patrimoni del municipi, que després serà itinerant per les escoles del terme per tal que els escolars puguin conèixer i contemplar la riquesa arquitectònica de Marratxí. També s'ha previst elaborar un cartell didàctic dirigit als escolars i als professionals de la construcció.

Una altra novetat serà l'actuació de dues colles castelleres, cosa que permetrà gaudir d'una millor qualitat de l'espectacle.

D'altra part, des de l'Ajuntament s'està intentant que durant la Fira es pugui

exposar l'avantprojecte de l'institut de secundària.

Marató fotogràfica

Pel que fa a la ja típica marató fotogràfica, enguany hi ha un canvi significatiu ja que s'hauran de fer diapositives, la meitat de la Fira i l'altra meitat referides al patrimoni. Al final se'n farà una mostra i l'ajuntament n'adquirirà les millors. Un jurat fallarà i atorgarà els premis en públic al local cultural Es Cine de Pòrtol, alhora que es faran comentaris perquè els participants aprenguin de les errades i millorin les seves tècniques fotogràfiques.

R.-

Presentació del batle

A l'arribada de la tardor Marratxí vol, a través de la Fira, obrir-se i donar a conèixer els seus productes artesans, industrials, agrícoles i ramaders. És una gran ocasió per mostrar el potencial creatiu i el fruit del treball del nostre municipi.

Un altre objectiu no més important d'aquesta Fira novella, és augmentar els nostres lligams i coneixença a través de la trobada, la festa, l'intercanvi i la conversa amistosa. Així, amb la participació activa de tots, el sentiment de poble es veurà, ben segur, potenciat.

Vull agrair al poble de Marratxí la gran acollida que ha donat a les primeres edicions de la Fira de Tardor i us convida a participar d'aquesta tercera edició.

Miquel Bestard
Batle de Marratxí

Programa d'actes

Dia 7
16:30 h. Actuació del grup d'animació infantil Carusses.
17:45 h. Joan Màgic i companyia presenta: A

quatre mans.

18:00 h. Inauguració de l'exposició "Marratxí: una aproximació al patrimoni arquitectònic", i mostra de productes de Marratxí.

19:00 h. Ballada popular amb Sis Som.

Dia 8

9:00 h. Mostra equina (coordinada pel Centre d'Activitats Equestres de Marratxí). Mostra d'animals ramaders de Marratxí, varietat d'aus, cèrvols, estruços i porcs senglars.

10:00 h. Taller de ferrar en calent.

10:30 h. Marató fotogràfica. Taller de treballs artesanals.

11:00 h. Visita de les autoritats al recinte firal, acompanyades per la Banda Municipal de Marratxí.

11:30 h. Actuació dels xeremiers.

12:00 h. Actuació de les colles castelleres "Al·lots de Llevant" i "Castellers de Mallorca".

17:00 h. Actuació del grup d'animació infantil Burrots.

18:30 h. Ballada popular amb Aires des Pla de Marratxí.

La UIB nomena Josep Massot doctor honoris causa

El passat 28 de setembre la Junta de Govern de la Universitat de les Illes Balears va nomenar l'historiador benedictí Josep Massot i Muntaner doctor honoris causa.

La proposta partí del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts tot valorant "la gran tasca com a historiador i filòleg, mostrada en els nombrosos llibres i recerques fetes sobre la literatura, l'Església i la història dels Països Catalans".

En el moment de tancar l'edició encara no hi ha data fixada per a l'acte d'investidura.

Des de *Pòrtula* feim arribar la més sentida enhorabona al flamant doctor.

R.-

Antoni Juan Amengual
(Gestor - Assessor - Agent)

COMPRA } **FINQUES**
VENDA }
LLOGUER }

Camí de n'Olesa 74 A
Tel. / Fax: 60 27 54 Sa Cabaneta

Conversa amb Martí Serra

Feia mesos que no teníem una conversa en profunditat amb el primer tinent de batle per repassar l'actualitat municipal; ja l'hi tocava.

...Per on començam?

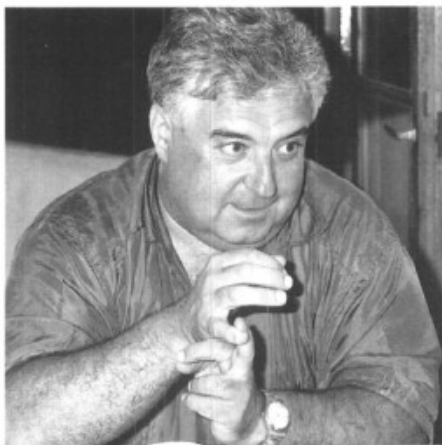
Bé, m'agradaria parlar d'un tema que ha aparegut a la premsa darrerament, que són les declaracions que ha fet el batle sobre la relació amb nosaltres...

Ah, això és novetat! Fa un parell de vegades que el batle treu pel mig el tema que el PSOE fa qualche cosa que segons ell no és correcta, com determinades actuacions dels batles de barri i dels pressumptes pactes amb el PP, que hi havia gent del PSOE que amollava globus...

Nosaltres creim que hem estat exquisits amb el pacte amb els Independents i amb el fer feina per Marratxí, ho seguirem essent, i no volem entrar en discussions d'aquest tipus. Creim que l'important és que queden vuit mesos per finalitzar aquesta legislatura i hi ha tota una sèrie d'objectius per aconseguir que són els que des del grup municipal socialista ens hem plantejat. En principi creim que és important fer l'aprovació definitiva de les normes; en segon lloc, posar en marxa el transport públic de Marratxí; també tenim com a objectiu prioritari i immediat posar en funcionament el clavegueram de Sa Cabaneta i el que hi hagi fet de Pòrtol; finalitzar el poliesportiu des Pla de na Tesa; i també fer la contractació per a la construcció de l'institut d'una manera el més ràpida possible. Aquests temes són els que considerem prioritaris, a més de millorar la neteja, els problemes de circulació... Posteriorment, quan arribi el moment de les eleccions, ja es discutiran altres temes i altres pactes,...

Ja que ha sortit el tema, el que mantenia el batle Bestard és que hi ha gent relacionada amb el PSOE, militants i possibles aspirants a llistes, que eren els que movien el tema dels Independents amb el PP. Què has sabut d'això, com a president del PSOE?

Crec que sempre hi ha gent que pot expressar la seva opinió, però l'agrupació com a grup i l'executiva de Marratxí a una assemblea que tinguérem amb tots els afiliats, va deixar molt clar que els nostres objectius eren els que he plantejat aquí d'aconseguir tota una sèrie de millores pel municipi de Marratxí i seguir fent feina pel poble i pels ciutadans de

Marratxí, i no entrar en polèmiques i discussions sobre altres temes que tendran el seu moment quan venguin les eleccions.

Com veus la moratòria, això de fer-la per tot Mallorca i que Marratxí no hi entri?

Crec que hi ha un motiu clar i evident pel qual Marratxí queda al marge. Primer cal dir que la moratòria que s'està plantejant no és de dir que tothom que tingui un solar no hi podrà construir, sinó que s'està plantejant quines són les zones urbanitzables i quines no. A Marratxí estam en període de revisió de normes, i en l'aprovació inicial el que era urbanitzable que no havia tingut cap tramitació s'ha desclassificat i, per aquest fet estan en moratòria; és a dir, nosaltres ens havíem anticipat a aquesta moratòria, perquè desclassificàrem tota una sèrie de sòl que el 87 era urbanitzable i que actualment ho deixam com a sòl rústic. Són unes decisions que ja s'han preses, seguint les normes de protecció i classificació paisatgística perquè no es puguin dividir ni parcel·lar les finques, és a dir, estam per davant d'aquesta moratòria que s'està discutint ara. Una altra cosa és que hi hagi uns plans parcials i unes urbanitzacions que hagin guanyat fermeza i que aquesta gent, com tots els ciutadans que tenen un solar, sempre que s'adaptin a la normativa, tenen dret a poder-se fer la casa.

Ara ha acabat el termini d'exposició pública de les NN.SS... Quantes al·legacions s'han presentat? Quin camí es fa ara? Quan s'aprovaran definitivament?

Superen les 200 i ara es començaran a estudiar per part dels tècnics. Si és

possible i no hi ha institucions supramunicipals que ens impedeixin fer-ho, teníem pensat fer l'aprovació provisional abans de finalitzar l'any i presentar-ho al CIM perquè en faci l'aprovació definitiva. Cal pensar que després disposen de sis mesos per fer l'aprovació definitiva, presentar suggeriments i demanar subsanacions.

Com està l'estudi del transport en aquests moments?

Com he dit, és un dels temes prioritaris que tenim, s'està finalitzant el pla de transport per Marratxí, amb un projecte que contempli tot el que es vol fer. El du a terme un equip tècnic que no és municipal, sinó contractat. Esper que aviat estigui enllestit. Hem tingut una primera reunió amb aquest equip en la qual ens explicaren les seves impressions, i crec que aviat tindrem una propera reunió per avançar el projecte del transport.

Seguim amb la mateixa línia de fer un punt neuràlgic de transport proper al centre de salut?

La zona del centre de salut i l'institut seria el punt neuràlgic, que hauria d'enllaçar-se amb un davallador del tren, però perquè sigui efectiu ha de ser un transport regular, amb un horari determinat, i la seva experiència és que seria millor fer circumval·lacions en els dos sentits al terme de Marratxí, més que fer una línia a un costat i una altra a l'altre, és fer una doble circumval·lació amb horaris fixos per poder donar més bon servei i que la gent s'acostumi a agafar el transport públic. Podria estar connectat amb tres estacions a Marratxí: la d'es Figuera, la del centre de salut i l'institut i la d'Es Pont d'Inca (i contacte amb la línia de l'EMT que passa per allà). Aquesta era una primera idea que tenien, s'ha de fer un estudi i valorar el cost que signifiqui.

Per dur-ho a terme és necessari que es faci la tan demandada i desitjada estació o abaixador del centre de salut; com respira el Govern Balear?

Com se sap, el Govern Balear ha prioritzat el tren a sa Pobla i a Alcúdia i s'ha oblidat d'aquesta demanda de la gent de Marratxí, que creim que és urgent, necessària i que tornarem a plantejar, perquè com a institució ha d'entendre que significaria un benefici per a tots els ciutadans i que donaria molta vida al tren, un mitjà de transport que tots volem que persisteixi.

El projecte dels cinemes d'Es Mirall sembla que s'ha aturat o ralentit, s'ha via demanat un aval per part de l'Ajuntament i sembla que no ha arribat res ni han tornat a donar senyals de vida...

Els tenen una llicència d'obres de manada i l'Ajuntament els hi ha posat una sèrie de condicionants per tenir la seguretat que això es durà endavant totalment i amb garanties. Quan compleixin i presentin tota la documentació necessària es durà endavant la tramitació necessària.

En el darrer ple s'aprovaren una sèrie de taxes, quina és la pujada real que suposa?

Bàsicament el cost no canvia, el que s'ha fet és modificar una llei tributària, i en lloc de dir-se preus públics tendran el concepte de taxes. Ara, el que pugen els índexs són pràcticament els mateixos que hi havia abans, el que canvia és la denominació i la classificació.

Quan al tema de la Policia Local i la policia de barriada i de medi ambient, fa mesos que s'ha aprovat i no s'arriben a fer les oposicions, quin és el problema?

Hem estat discutint amb la junta de personal les tasques i les retribucions i de quina manera es fa l'organització de la policia, i encara no hem arribat a acords definitius.

Com està el tema de l'empresa municipal i dels pressuposts del 99?

Això no t'ho sé dir, correspon a Miquel Bestard.

Hi ha alguna altra novetat?

Sí, s'han posat en marxa les oposicions per cobrir una plaça de treballadora social i posar en marxa la segona UTS (unitat de treball social) de Marratxí, que

implica una assistenta social i un grup de treballadores familiars i un psicòleg. En aquests moments teníem una unitat i s'en posaria en marxa una segona, es dividiria un poc el terme: amb una zona que abastaria Es Pont d'Inca i una altra zona a Pòrtol i Sa Cabaneta.

I on s'ubicaran; com queda el local on hi havia la 3era edat de Pòrtol?

Feim tres actuacions a Pòrtol: posar en marxa la segona UTS, que tendria la seu a la zona de Pòrtol i Sa Cabaneta (possiblement a alguna de les dependències que hi ha al centre de salut); una oficina municipal semblant a la d'Es Pont d'Inca per a la gent més major especialment, on es podrien obtenir certificats, es podria fer el pagament dels impostos durant uns dies. Tot això suposa que necessitam locals, tenim els nous que s'han fet i l'associació de veïns de Pòrtol també té necessitat d'un local com tenen a altres nuclis del municipi. Podria ser que l'oficina municipal i l'associació de veïns compartissin el local o que fos tot per l'associació i l'oficina s'ubicàs al centre sanitari. El que està clar és que a la zona de Pòrtol necessitam locals per les associacions i per donar serveis. Pensam que amb aquest local que era de la 3era edat cobriríem les necessitats, perquè com diu l'associació, disposa de la infraestructura i no necessita gaire reforma.

I el que abans era dedicat a dispensari, a l'Escola Vella?

Crec que el que hi havia a l'escola s'havia de dedicar a una aula per a l'educació infantil.

Moltes gràcies.

Biel.-

Succeirà

VIATGE A CATALUNYA

Programat pels dies 5 a 8 de desembre amb excursions diàries. Inscripció al 60 22 06 abans del 10 de novembre.

FIRA DE TARDOR

Tindrà lloc a Sant Marçal els dies 7 i 8 de novembre. Vegeu el programa p. 3.

MARATÓ FOTOGRÀFICA

Tindrà lloc dia 8 de novembre a l'àmbit de la III Fira de Tardor. Bases a pàg. 32.

EXPOSICIÓ DE PINTURA

Del 13 al 28 de novembre el pintor Aranda tindrà exposada obra seva a s'Escorxador. Inauguració dia 13 a les 20 h. De dimarts a dissabte, de 18 a 20 h. Festius, d'11 a 13 h.

EXCURSIÓ A SA COSTERA

Diumenge 15 de novembre. Organitzada per l'A.V. de Sa Cabaneta per poder veure el salt d'aigua abans que no comencin les obres de canalització que destruiran l'entorn. Quatre hores de camí sense gaire desnivell. Trasllats amb autocar. Interessats avisar ràpid 602206.

HIVERN CULTURAL

A partir del dissabte, 21 de novembre. Vegeu el programa complet d'aquest mes i part del desembre a la plana 32.

LA FAMÍLIA SANS

Al Cine de Pòrtol, dies 27 i 28 de novembre. Vegeu més detalls pàg. 15.

CONCERT CORAL

Oferit per la Coral Sant Gaietà a l'església del Pla de na Tesa. Divendres, dia 4 de desembre a les 20:30 h.

L'hora del menjador

**Col·legi
Pius XII**

Escoleta
Educació infantil
Primària
ESO
(BUP i COU)

Caminam cap al futur

Aving. Gaspar Bennàssar, arquitecte, núm 33
Tels 75 17 94 / 75 15 72 // Fax 20 03 40
Ciutat de Mallorca

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

Protegirán la cova de Son Caulelles

El darrer ple aprovà una partida d'1.548.678 ptes en concepte de reixes de tancament de la cova de Son Caulelles.

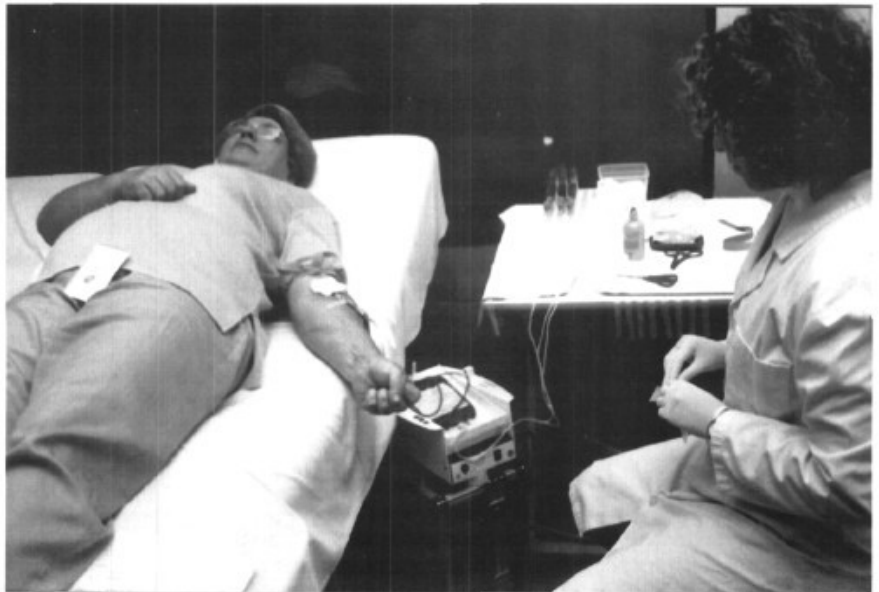
El projecte de tancament d'aquesta naveta pretalaiòtica, que està inspirat en el tancament fet a la ciutat de Pollentia, el durà a terme FODESMA mitjançant el sistema d'escola taller. Inicialment, es tracta d'un projecte de protecció parcial que garantiria la conservació de les restes arqueològiques; però, una vegada es cedeixin a l'Ajuntament els 70.000 m2 que envolten la cova, es preveu fer un tractament integral de la zona, amb un projecte de conservació global.

R.-

AMC preveu obrir les 24 sales de cinema de Marratxí l'estiu del 2000

La multinacional AMC Entertainment aprofità la inauguració del seu primer multicines a l'estat espanyol, ubicat a Terrassa, per anunciar que l'obertura del macroprojecte situat a Marratxí està prevista per l'estiu del 2000. Aquest fet ocasionarà la transformació dels costums relacionats amb el temps lliure, cosa que ha disparat l'alarma entre els empresaris del sector. Segons els empresaris cinematogràfics, que defineixen el fet com una invasió i no comprenen com després de la moratòria aprovada el Govern autoritza projectes que en realitat són centres comercials encoberts, les conseqüències seran nefastes i moltes sales de cinema de Palma hauran de tancar quan s'obri el complex de la multinacional americana. D'altra banda, les 24 sales de cinema de Marratxí comptaran amb una tecnologia de vanguardia i oferiran multitud de promocions i al·licients als espectadors.

MARRATXÍ DÓNA SANG

El passat mes d'octubre la Germandat de Donants de Sang va establir-se en els llocs de costum, ca ses Monges de Pòrtol, Sa Cabaneta i Es Pla de na Tesa, per tal que els donants fessin les seves donacions. Aquestes persones contribueixen a fer una gran obra social perquè, amb la seva sang, ofereixen l'oportunitat de poder salvar moltes de vides.

Aquestes donacions es realitzen cada quatre mesos en els llocs ja assenyalats, de forma totalment voluntària i altruista. Diumenge dia 8 s'organitzà a Sencelles una trobada de tots els donants i amics de tot Marratxí, Consell, Montuïri, Binissalem, Algaida, Santa Maria, Alaró, Santa Eugènia i

Sencelles. La trobada començà a les 16:30 h amb una missa d'acció de gràcies, i al final d'aquest acte tingué lloc la imposició d'insígnies als donants que han superat les 10 i 25 donacions, entre quals s'hi troba Jeroni Sureda Gelabert, de Marratxí, amb 78 donacions.

Actualment, Marratxí compta amb 442 donants. Per a totes aquelles persones interessades en fer-se donants de sang, ho poden fer contactant directament amb els col·laboradors de cada nucli.

Es Pla de na Tesa: Josep Pocoví
Pòrtol: Catalina Moll
Sa Cabaneta: Joan Juan.

R.-

Colmado ESTEVE

Carrer de Jaume I, 92
Tel. 971 60 22 53
Sa Cabaneta

1 DE NOVEMBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL·LENNI

EL CAMÍ DE N'OLESA ES TANCARÀ A LA CIRCULACIÓ

**Ja s'ha obert al trànsit
la perllongació de Martí Rubí**

El camí de n'Olesa de sa Cabaneta, una de les vies més conflictives del municipi pel que fa a circulació juntament amb el carrer de sa Cabana, romandrà tancat al trànsit mentre es duguin a terme les obres de la xarxa de pluvials i de restauració de les seves voreres. Les obres, que ja s'havien iniciat i que es varen haver d'interrompre per la manca d'un vial alternatiu que desviàs la circulació entre Pòrtol i Sa Cabaneta, es podran reprendre aviat gràcies a l'entrada en funcionament del darrer tram del carrer Martí Rubí, una perllongació que enllaça Sa Cabaneta amb la urbanització de Son Caulelles i que absorbirà part del moviment viari entre Pòrtol i Sa Cabaneta.

Segons ha informat el primer tinent de batlle, Martí Serra, encara que les obres suposaran una millora de la circulació per dins Sa Cabaneta, la Policia Local farà un estudi i unes propostes per descongestionar encara més el trànsit dins aquest nucli. Abans de dur-les a terme, però, les propostes s'hauran de presentar als veïns de Sa Cabaneta per tal de trobar una solució consensuada i efectiva al problema.

Encara no hi ha dates definides però confien en resoldre-ho tot, tant pluvials com circulació, abans que no acabi l'any.

R.-

Una veïnada de Sa Cabaneta fa els 100 anys

El passat 22 d'octubre Germaine Petronile Luipaers, belga de naixement i veïnada de Sa Cabaneta des de l'any 1960, va fer cent anys. Germaine i el seu espòs, dentista i setze anys menor que ella, vengueren a l'illa devers l'any 1956 i s'hi establiren definitivament quatre anys més tard. El matrimoni, que viu al carrer Olesa, 16, ha viatjat per tot el món (Europa, Canadà, Tailàndia,...). Els familiars i fills adoptius celebraren l'aniversari amb un dinar a un restaurant i amb una festa a ca seva pels amics més íntims.

Des d'aquestes planes, volem expressar la nostra enhorabona pel centenari i li desitjam: Molts d'anys!

Germaine Petronile el dia del seu centenari... qui ho diria?

D.-

GUARDÓ PER A VICENÇ SASTRE

Vicenç Sastre

Eldibuixant i pintor Vicenç Sastre ha guanyat l'edició '98 del certamen de dibuix de Consell. Això vol dir que la seva obra, titulada "De sa pedra i de sa terra" il·lustrarà el programa de la Fira de Consell de l'any que ve.

Un premi més a la ja merescuda

llarga llista del nostre col·laborador. Enhorabona!

Els veïnats de Sa Nova Cabana i Son Macià no volen el segon cinturó

El darrer ple va aprovar per unanimitat una moció d'urgència que presentava una al·legació al pla de carreteres del Govern Balear consistent en un canvi de traçat de la segona via de cintura per tal que no passi tan aprop de les urbanitzacions de Nova Cabana i Son Macià.

Els veïnats veuen amb preocupació com la proposta del Govern els xapa el territori, els pren zones verdes i arriba molt a prop de les cases.

CAFE **CINE**
PORTOL

café i pa amb olis

C/ Major 131
Tel. 60 20 94 Pòrtol

FLORISTERIA
ES PONT D'INCA
M. CAMPOS

Hors naturals i seques
Artesania i decoració floral
Rams de núvia
Corones
Plantes en general

Aving. Antoni Maura (Ctra. d'Inca, 20)
07009 - Es Pont d'Inca (Mallorca)
telf: 971 79 58 80 - Mòbil (970) 79 58 80

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXI - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

L'institut que no arriba

Segons el regidor de Cultura i Educació, Miquel Coll, l'institut compta amb uns 700 milions de pressupost, cosa que el converteix en un tema complex a l'hora de gestionar els doblers. Es tracta d'una obra moderna, però integrada en el context, i ecològica amb el tema de la llum perquè cuida molt bé tots els aspectes referits a aquest tema (finestres, entrades,...).

Coll ha informat que la part volumètrica de l'avantprojecte està molt avançada, però encara queden una sèrie d'aspectes per polir. Per ventura estarà enllestit a finals del mes de novembre. Des de l'Ajuntament estan pressionant per enllestir el tema aviat, però volen que es cuidin tots els detalls i això significa temps.

Tot d'una que els plànols del projecte estiguin enllestits hi haurà una reunió entre l'Ajuntament i la Conselleria, per tractar totes les qüestions referides a l'institut i, també, el tema de l'escolarització a Marratxí, de cada vegada més complicada per mor de l'augment de població del terme.

R.-

El cementiri municipal serà ampliat pròximament

L'Ajuntament ha posat en marxa un projecte que preveu l'ampliació de l'actual cementiri de Son Blanc mitjançant la compra dels terrenys que confronten amb les actuals instal·lacions. Concretament, es tracta d'un terreny particular paral·lel a l'actual, amb una superfície similar i situat al costat de Son Ametler. Des del consistori ja s'han iniciat les converses amb els propietaris, però estan a l'espera d'arribar a un acord definitiu que permeti el començament de les obres. Les obres, qualificades de molt necessàries per l'Ajuntament, donarien sortida a les més de 100 sol·licituds de tombes que actualment hi ha registrades, de les quals se'n prioritzarien les fetes pels empadronats al municipi.

Les recents obres d'electrificació i pluvials

D'altra banda, la brigada municipal ja ha enllestit les obres de reforma de les velles instal·lacions del cementiri, que han suposat una nova canalització de les aigües pluvials que evitarà la filtració d'humitat a les tombes, la renovació de l'enllumenat i la instal·lació d'una nova xarxa elèctrica. Així mateix, tampoc no es preveu cap canvi en el programa de la festa de Tots Sants del proper 1 de novembre, que comptarà amb la tradicional missa de Tots Sants.

R.-

Els veïns de Pòrtol volen que les anàlisis de sang es facin al PAC

Un grup de veïns del nucli de Pòrtol ha iniciat una campanya per demanar que les extraccions de sang per a les anàlisis es puguin fer al PAC del poble almenys una vegada al mes. Fins el moment, aquest servei només es podia fer al Centre de Salut del Polígon, al qual només s'hi pot arribar amb transport privat perquè encara no s'ha posat en funcionament la línia d'autobús públic que enllaci els diferents nuclis amb el polígon i l'estació. Amb aquesta campanya els veïns pretenen aconseguir el suport popular i arreplegar firmes en favor de la iniciativa que després presentaran a l'Ajuntament perquè intercedeixi davant l'Insalud.

R.-

"la Caixa"

A Sa Cabaneta

Camí de n'Olesa, 50
Tels. 971 60 26 76 - 971 60 26 17

ONES, el tèxtil com a expressió artística visita Marratxí

Vint-i-sis artistes tèxtils de Catalunya i Balears mostraren les seves propostes creatives a s'Escorxador de Pòrtol dins el marc de l'exposició "Ones. Art tèxtil". L'exposició, organitzada per Sa Nostra i La Caixa de Sabadell, amb el suport de l'Associació Professional d'Art Tèxtil de les Illes Balears i l'Associació d'Activitats Artesanes i Investigació Plàstica del Foment de les Arts Decoratives, comptà amb obres de Laviana Blanes, Antònia Capllonch, Joana Català, Rosa Fabregat, Manola García, Xavier García, Conxa Hernández, Maria Janer, Biel Mercadal, Nadia Rabosio, Maria R. Horrach i Teresa Wood.

Presentació d'ONES

"És una gran satisfacció per a tots nosaltres rebre aquí, al Centre Cultural s'Escorxador de Marratxí, aquesta mostra d'art tèxtil contemporani.

Vull destacar el patrocini de la Fundació La Caixa de Sabadell i de l'Obra Social i Cultural de Sa Nostra en aquesta exposició, iniciativa a la qual donam suport i compartim des de l'Àrea de Cultura i Educació de l'Ajuntament de Marratxí. Al mateix temps els agraïm que el nostre poble sia, avui, punt de partida d'aquest itinerari a través de Catalunya i les Illes Balears.

Baix el nom suggerent i evocador d'Ones s'agermanen els grups tèxtil de Balears Art-Tebas i el grup Catalunya AAIP-FAD i ens presenten aquesta experiència conjunta d'expressió artística, dins l'àmbit innovador i avantguardista del tèxtil. No hi ha dubte que Ones, la mar ha estat dins la història vincle de comunicació i de

cultura, avui a través del color, de la sinuositat de les filatures i els teixits, del geni creatiu de les artistes s'han convertit en Mediterrani, en pont creatiu; en definitiva, en art en majúscules. Després d'haver gaudit d'aquesta excel·lent mostra, augur una singladura, ja que parlem d'ones, molt exitosa.

No podia deixar de ressaltar amb legítim orgull, la participació a aquesta trobada d'una artista del nostre municipi, Maria Horrach. Enhorabona.

A totes les participants, enhorabona pel vostre treball i siau benvingudes a Marratxí."

Miquel Coll

El catàleg

ONES compta amb un catàleg de 63 planes editat a tot color. Hi surten les dues obres aportades per cada artista al costat d'una referència biogràfica o comentari de l'obra.

A la plana 60 -corresponent a Maria Horrach- la pintora Teresa Matas, sota el títol "Crear per pura necessitat", ha escrit :

El cos està ple que vessa
l'ànima ja no pot més
MARIA HORRACH vomita

Maria Horrach a s'Escorxador

metres i metres de colors
cotó, seda, blau , ferro i pau
anua, lliga, mescal, blanc i marró
somriu a la soca
i du guardapits d'acer
negre, vermell i groc
passes curtes, ocell morat
mans petites
pedra, mar i pi
camina, caminaràs
a on arribaràs?
-allà on em port el vent
Ella crea vent, i mar
i foc que mai s'apaga
camina que caminaràs
a on arribaràs?
els ulls cerquen,
el ca dorm
el sol crema,
guaita a la finestra
a on arribaré?
Els fils m'enganxen."

DMM / BMM.-

PREPARACIÓ D'OPOSICIONS A L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

(En Es Pont d'Inca, amb fàcil aparcament)

Preparador especialitzat: Andreu Jaume

-Oficial de Justícia, llicenciat en Dret, cursos de postgrau, seminaris...

S'ofereix:

- Temari i legislació, actualitzats
- Seguiment i controls continus
- Classes amb grups reduïts

Informau-vos sense cap compromís
971 60 82 41 (deixau nom i tel. al contestador)

Convocatòria dins desembre

Breus

Local per a les oficines municipals

L'Ajuntament va aprovar la contractació del lloguer d'un local a sa Cabaneta per a destinar-lo a oficines municipals.

Agressió al propietari d'un restaurant del terme

El propietari del restaurant Ses Tres Germanes de Marratxí va ser agredit per un jove a qui sorprengué robant a l'esmentat local. El lladre copejà la víctima a la nuca amb una barra de ferro i se'n dugué els doblers.

Moratòria urbanística

Marratxí, Palma i Calvià són els municipis que quedaran exclosos de la moratòria urbanística aprovada pel CIM el passat cinc d'octubre amb els vots favorables del PSOE, UM, PSM i EU. Segons el responsable insular d'Urbanisme aquesta exclusió és intencionada, i, en el cas de Marratxí, és deguda a la inexistència d'urbanitzables que conformin nous nuclis de població i al fet que el sòl disponible no és d'ús residencial, sinó per atendre el creixement del municipi.

Les funeràries municipals cedeixen a Cort l'exclusiva a Palma

Segons un conveni firmat el passat estiu, l'Associació d'Agències Funeràries de Balears cedeix a l'Empresa Funerària Municipal l'acondicionament dels cadàvers de les persones que morin a Palma, de forma que les empreses funeràries de la part forana només intervindran en el trasllat dels difunts des de Bon Sosec o Son Tril·lo fins al lloc on s'enterrí el cadàver.

Obres de clavegueram a Pòrtol

Les obres de la xarxa de clavegueram de Pòrtol podrien durar devers dos anys a causa de la dificultat afegida suposa per a les perforacions la duresa del subsòl. Les obres, que s'iniciaren el passat mes de setembre a la barriada de ses Rotes s'aniran fent de forma gradual, ja que es tracta de la primera fase d'un projecte que compta amb un pressupost de devers 50 milions de pessetes, subvencionats pel Pla d'Obres i Serveis. D'altra banda, Pòrtol serà el darrer nucli de Marratxí que comptarà amb una xarxa de clavegueram que substituirà l'antic sistema de fosses sèptiques encara existent.

Protestes dels veïnats per les olors de Son Reus

Els veïnats de diferents nuclis de Marratxí, Bunyola i Palma pretenen mobilitzar-se si les institucions no prenen les mesures pertinents per tancar l'abocador de Son Reus i evitar les males olors que produeix la incineradora, que afecten una població de devers 15.000 persones de Son Daviu, Ses Llegítimes, Es Garrovers, Sa Nova Cabana, Es Pont d'Inca Nou, Sa Garriga, Son Sardina i Palmanyola.

La primera mesura que acordaren fou enviar una carta a les institucions implicades, on exigeixen el tancament hermètic de l'abocador, la retirada de cendres i escòries acumulades a la planta incineradora, i que les plantes de reciclatge i compostatge no es construeixin a Son Reus. Si els resultats d'aquestes mesures no són satisfactoris, els veïns no descarten convocar manifestacions i tallar el pont de Son Reus per evitar el pas de camions de fems cap a l'abocador.

Esbucáu els sestadors!

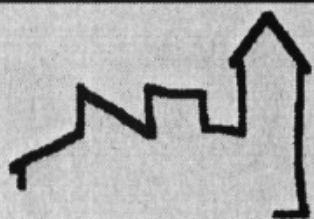
Les obres d'urbanització a la pleta de Son Verí gairebé s'han completat. Finalment, les màquines han guanyat la batalla -que no la guerra- a la natura. Els sestadors romanen entre runes, capell esfondrat. La bassa maressenca, trençada per canonades de plàstic i ofegada per l'asfalt, no ha recollit enguany l'escorren-tia de les minses plujes autumnals. Esportellada la façana i la vista perduda, ja no li fan ombra ullastres ni garrovers. D'ençà de l'hivern passat, ses parets rogenques no han tornat esser el cau del mostel esquiu o del canonge temorenc. Davant, el no-res d'una terra porgada i estèril que servirà només per congriar gespa i merdes de cans aviciats.

Els sestadors de Son Verí agonitzen mig enterrats entre asfalt, ciment i terra xorca. Una matinada d'aquest hivern ens deixaran, i llavors algú aprofitarà per embalsamar-los, portes ben tancades, no fos cosa es convertissin en el boixador d'una joventut desarrelada. Disfressats i maquillats ningú no els recordarà com l'esqueix sagnant de l'arbre alcoverià, símbol d'un temps que finí.

Tingueu pietat. Esbucáu els sestadors.

Pep Lluís

ESTUDI D'ARQUITECTURA ANSELM LÓPEZ BEZUNARTEA ARQUITECTE COL·LEGIAT 23417-6

Projectes d'edificis d'habitatge - Projectes comercials - Projectes d'urbanització - Projectes de jardineria, piscines - Projectes de reforma - Legalitzacions - Valoracions Immobiliàries - Estudis de patologies
Informes pericials - Informes urbanístics - Certificats d'habitabilitat - Càlcul d'estructures - Gestió urbanística
Reparcel·lacions - Estudis de pressupostos - Estudis de promocions - Assessorament arquitectònic

Tel. 971 60 22 00 - 907 85 83 01 - Fax. 971 60 22 00

C/ D'Albert Castell 20,1,2 Pòrtol - 07141 Marratxí

1 DE NOVEMBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL·LENNI

El catàleg d'elements arquitectònics de Marratxí

Ara fa dos anys ARCA començà a revisar i ampliar el Catàleg de Marratxí per tal de catalogar i protegir els elements d'interès artístic, històric, ambiental i patrimoni arquitectònic del terme de Marratxí. El resultat ha estat la presentació de 205 fitxes, de les quals 108 pertanyen a l'anterior catàleg de 1987 i 97 són noves, que inclouen tant edificis com elements aïllats representatius dels diferents tipus arquitectònics existents al municipi.

L'actual catàleg comprèn totes aquelles edificacions que anomenam "casa vilatana de Marratxí" i que han conservat la seva tipologia (vivenda, carrera amb o sense emparrat, cisterna, dependències auxiliars productives, hort al front de la casa i corral de servei), les esglésies, les ollereries, els antics hostals, els molins, les cisternes i el sistema hidràulic d'Es Caülls. Cal dir que també s'ha treballat

amb especial interès en la investigació de la toponímia dels llocs catalogats, de forma que devers el 90% de les fitxes s'identifiquen amb el nom tradicional.

La intenció d'aquest catàleg és abandonar l'antic concepte de "monument" i substituir-lo pel de "lloc històric-artístic", de forma que es passi de la simple protecció d'uns pocs edificis al tractament d'una gran quantitat d'elements i

conjunts d'elements i, d'aquí, a la imatge integral d'un centre històric. És a dir, es pretén evolucionar cap a una gestió, un ús actiu i una optimització dels elements catalogats.

El catàleg també presenta una sèrie de directrius d'intervenció, que haurien de servir de referència i d'eina als tècnics i arquitectes perquè aquesta intervenció sigui el més adequada possible. Encara que la finalitat d'una restaura-

ció ha de ser la de reposar o retornar l'edifici a les seves característiques originals, s'ha de fer amb les següents premisses:

- Conèixer les característiques tipològiques i estilístiques bàsiques de l'edifici, les quals en constitueixen la seva personalitat.
- Salvaguardar els elements que li confereixen valor patrimonial.
- Fer una intervenció unitària, de manera que no hi hagi un collage d'estils.
- Jerarquitzar la intervenció.
- Dignificar encara més l'edifici emprant les tècniques, els materials i les persones adequades a l'hora d'executar l'obra.
- Fer una sèrie d'observacions sobre les intervencions susceptibles de ser solucionades.

Dani.-

(Fotos, Vicenç Sastre)

Un exemple de reforma ben aconseguida. Can Roca, de Pòrtol

L'aljub de Son Alegre, una meravella arquitectònica.

S'Amagat

Especialitats de la casa

Paleta de xot

Porcella

Frit Mallorquí

Assortit de pizzes

Noces / Batejos / Comunionis

Dinars d'empresa / Celebracions

reserves 971 79 73 59

Pòrtol

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ

Dissabte 7 i diumenge 8 de novembre de 1998 a la plaça de Sant Marçal

AYUNTAMENT

DE MARRATXÍ

J. L. i S.

ES CAMPET, NOU CURS

Menuts i menudes s'ho passen beníssim

El grup d'esplai Es Campet de Sa Cabaneta començà el nou curs el passat 10 d'octubre. Aquest nou any cal destacar l'experiència de fer activitats per a joves de 14 o més anys, que es duran a terme els diumenges, de 18 a 20 de l'horabaixa. Es seguiran mantenint, però, les activitats del dissabte pels més petits, de 10:30 a 12:30 h.

Aquesta nova experiència ha sorgit, en part, perquè els joves que vulguin participar en activitats de temps lliure puguin atendre també altres activitats d'oci i esport que duguin a terme. D'altra banda, també serviran per omplir el buit dels diumenges horabaixa i supliran la manca de llocs apropiats a Sa Cabaneta per reunir-se i poder passar els diumenges.

Els dissabtes no s'acaben les activitats

El proper dia 7 de novembre els petits tindran la primera sortida per participar a la Diada de Medi Ambient, que se celebrarà a Palmanyola sota el lema de les tres R (reduir, reciclar i reutilitzar). Dia 14 de novembre hi haurà una reunió amb sopar pels pares i monitors, i la primera acampada es farà dies 21 i 22 de novembre.

Tomeu Pou

El planetari viatger arriba a Pòrtol

L'exposició itinerant El planetari viatger de la Fundació la Caixa, que és una de les iniciatives científiques més singulars impulsades per aquesta entitat, va poder ser visitada fins al dia 31 d'octubre al Centre Cultural Es Cine de Pòrtol.

Aquesta carpa de ciència, formada per una cúpula de quatre metres i mig de diàmetre per dos metres vuitanta d'alçada, permet conèixer el País dels Estels, l'aparent moviment de rotació del firmament, la identificació de les constel·lacions, el Sol, la Lluna, els planetes, el sentit astronòmic dels signes del Zodíac, les estacions astronòmiques, el moviment diürn, el cel de l'Hemisferi sud, les figures mitològiques de les constel·lacions, i ens ajudarà a trobar respostes a les preguntes que planteja l'Univers.

El cor del petit planetari està constituït per un aparell de projecció que permet reproduir amb fidelitat 500 estels. A més a més, té uns petits miralls graduables que representen el Sol, la Lluna amb les seves fases i tots els planetes.

Els visitants d'El planetari viatger, en grups de 25 persones, s'apropen al món de l'Astronomia gràcies a un complet programa audiovisual que permet observar els estels més coneguts, contemplar els canvis del Cel i seguir la translació dels planetes.

Un dels avantatges d'aquest petit planetari és que permet una gran interacció entre el monitor i l'alumne, i una participació superior a la del planetari convencional. L'exposició compta amb un complet material didàctic i, a més a més, quan no és possible la presència d'un monitor, una cinta d'àudio permet la comunicació amb el visitant.

R.-

Pastiseteria - Croissanteria BON JORN

*Pa calent tot el dia
Servei de cafeteria
Hamburgueses i salsitxes
Xocolata amb xurros*

C/ Albert Castell, 1 Tel.: 971 79 78 78 Pòrtol

JOAN MERCADAL JAUME

**REPARACIÓ DE MAQUINÀRIA INDUSTRIAL,
AGRÍCOLA I HIDRÀULICA
TREBALLS DE FERRERIA**

Pòrtol
Tel 971 602 990 - Mòbil 929 610 060

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

En Joan de "Sa Fullarasca"

Aquest mes a Entre Joves ens acompanya Joan Salom Avellà, un jove (encara que no tan jove com el del mes passat) que viu a Es Garrovers des de fa 17 anys, perquè abans vivia a Palma, a Sant Ferran. En demanar-li per l'edat ha rigut i ha contestat sense problema va néixer l'11 d'abril de 1972, però considera i creu més en l'edat psicològica que en la cronològica.

Actualment està cursant pedagogia a la UNED, encara que abans intentà fer magisteri, en feu dos anys, però no ho pogué acabar perquè l'agafaren a l'especialitat de música i no pogué canviar-se. De moment, vol acabar el que ha començat i dedicar-se als al·lots, que són el seu món. De fet, li agradaria molt ser una mena de contacontes.

El seu temps lliure, que és poc, perquè entre la carrera i els infants n'hi queda poc, el dedica a anar al cinema i d'excursió, i d'ambdues coses troba que hi hauria d'anar més. És monitor de futbol sala base i també de temps lliure a Sa Fullarasca (activitats dedicades als infants).

També li agrada molt escoltar música, i la que més li agrada és l'espanyola. I com que no li basta, entre un parell gestionen i duen el poliesportiu d'Es Garrovers, i afegeix que ho fan tan bé com poden (n'estam segurs!). La seva idea és que no sigui només un centre dedicat a l'esport, sinó que també aculli exposicions i festes populars.

Si ha d'escollir una pel·lícula, després de pensar-s'ho molt, es decanta per *Smoke*, perquè és intimista i retrata la realitat de varietat d'històries en un mateix lloc. De llibres es queda amb "El raïm del Sol i de la Lluna", de Miquel Rayó, que és un llibre de contes que recomana (val a dir que aquest és el gènere que més li agrada).

En el que no es pot decidir

és amb els discs, perquè diu que n'hi ha molts i que no en podria triar un. En canvi, en qüestió de compositors, al final es decideix per Antonio Vega, però afegeix que li agraden molts d'espanyols.

Si passam a la cuina, sense pensar-s'ho, diu que la que més li agrada és la mallorquina. Ara bé, li agrada més cuinar pels altres i se mira molt amb la presentació, perquè considera que és molt important que el plat estigui ben presentat.

De diaris cada dia en compra un de diferent, però li agrada que n'hi hagi un en català. De revistes valora molt la *Pòrtula*, entre d'altres coses perquè sap la feina que duu fer-ne una.

Entre els llocs que li agradaria visitar, diu que voldria fer excursions que ja ha fet amb els nins, però agafant caminóis que ha deixat.

D'entre les persones que coneix no pot escollir-ne només una, però valora molt les persones honestes i li agrada que facin feines artesanals o de tradició.

Es defineix com una persona positiva, que és a prop dels altres, altruista, oberta, esportista,... Dels seus defectes en destaca que confia massa en la gent, encara que no la coneix. És massa sensible per alguns temes, sobretot de medi ambient, i afirma que és tossut.

Se sent orgullós de ser representant de Sa Fullarasca i de què el coneguin d'alguna manera per fer aquesta tasca, del grup de monitors que són i que ja fa temps que està junt, i de la trajectòria que ha seguit (va fer cinc anys, ja!).

També se sent del grup de voluntaris d'Es Garrovers, que s'encarreguen de les festes populars, encara que troba que falta que la gent participi

més.

Com a experiència important destaca la de conèixer nins deficients i les dificultats que tenen. Gràcies a això, ha entès millor la paraula "ajuda", que s'utilitza molt, però que no se sap ben bé el que significa.

De les seves experiències, repetiria el Nadal del 95, i la que no tornaria a fer no la sap perquè procura oblidar les experiències dolentes.

El seu gran desig és que la Serra de Tramuntana sigui parc natural. Personalment li agradaria participar més en temes ecologistes, i si no ho fa és perquè no té més temps.

La seva escala de valors és: amor, salut i diners (però sempre en darrer terme).

Si hagués d'eliminar una cosa del món, serien els efectes nocius de les persones, és a dir, l'autodestrucció. Creu que és el més dolent que hi ha.

El seu partit polític ideal no existeix ni existirà mai, perquè ell confia en les persones i el partit és un grup. Pensa que la persona ja no té llibertat per fer el que creu, i això és el que tenen de dolent els partits, que fa que es corrompin. De tota manera, la política a nivell personal no li interessa.

De l'actuació ecològica

d'aquests moments pensa que és insuficient i que no s'hi dona cap solució a curt i a llarg termini. Creu que si es fes més reciclatge i compostatge s'hauria d'incinerar manco i tots hi guanyariem, de fet ho proposa com a possible solució (no total) al problema dels fems.

Dins el marc de l'actuació lingüística, li agradaria que això no fos un problema, de fet no s'ha trobat amb gaire entrebancs. Li fa molta de ràbia que la gent gran hagi d'escriure en castellà perquè no saben català. Creu que és qüestió de feina i d'anys.

A les dones les valora molt, creu que en molts temes són molt vàlides, fins i tot més que els homes i és conscient que en el món laboral tenen molts de problemes.

De *Pòrtula* li agraden les seccions, els breus, l'agenda... li agrada que publiqui tot el que li arriba, i li agraden les seccions noves, perquè són noves. El que no li agrada és el nom (però no vol que el canviïn de cap de les maneres). Té present que és qüestió d'inicis això del nom, però -com diu ell- "si coneixes la història de la revista, ho entens".

Si pogués triar algú per fer-li una entrevista, seria un jove de qui no se sap gaire o cap cosa. Faria l'entrevista extensa per poder escollir.

Què és per a tu:
* Societat: conjunt complex. Tot el que som.

* Tradicions populars: coses per guardar, conservar... és el més autòcton.

* Infants: font de coneixements, tenen majors virtuts (innocència, diuen les coses com són o com les pensen).

* Sol: font de vida, marca els dies, el temps... és un color.

CBE

Elena Femenia

FILFERRO

by Tolo Aguilar & Miquel Aguiló

Fitxa:

WINCHESTER'S

Any de formació: 1994

Trio actual: 1996

Estil: Rockabilly

Components: Joel Habbib Mane-
ra, guitarres i veu

Agustí Pilaní Gómez,
semibateria

Biel Font Mestre, baix i
cors

Actuacions importants: Es Cine
de Pòrtol (any 96-97), Torre d'en
Pau (en diverses ocasions),
Esporles, antiga Sala Jumping,
Sant Marçal '98, institut Ramon
Llull, Pub Creepy, Rock'N'Rostoll
(Maria de la Salut) i Pub Dornier
(s'Arenal).

Maqueta en CD de 12 cançons
titulat "Winchester's...en ac-
ció": 1. Desaparecer, 2. The way
I walk, 3. Rock around with Ollie
Wee, 4. Jack el llorón, 5.
Screamin' the jive, 6. M'han
robao'l cadilac, 7. Winchester's
en acción, 8. Summertime blues,
9. Sleepwalk, 10. I'm glad my
baby's gone away, 11. I need your
R'N'R, 12. Un polvete en el
asiento de atrás

Contacte: Biel (Es Pla de na
Tesa), 971.601783

Actuació dels portolans Energeia al Castell de Bellver

Energeia actuà el passat 4
d'octubre a la diada organitzada
per la Fundació Vicenç Ferrer
"Aigua per Anantapur", regió de
la Índia castigada per una forta
sequera.

El marc del Castell de Bellver
serví a Energeia per oferir-nos
un petit concert, perquè per
motius aliens al grup hagueren de
conformar-se amb 30 minuts escas-
sos. El que sí tingueren a favor
fou el públic, que a mitjan
horabaixa omplia l'esplanada del
castell.

Es tractava d'un
públic jove en la seva
majoria, que esperava
, sens dubte, els Ja
t'ho diré i els Sopa de
Cabra, que no pujaren
a l'escenari per mor-
de la pluja. Un públic
jove, una bona part
del qual era de
Marratxí. A més a més,
poguèrem veure gent

*Esti, què passa, tí?
No veus que m'estàs signant
en autògraf
els de Fora del Sombra???*

de Pòrtol i Sa Cabaneta fent
tasques d'organització. Xavier
Fortuny, Ramon Oliver, Liliana
Deamicis i molts altres que ja
ens han demostrat moltes vega-
des la seva participació en
projectes solidaris.

El proper mes us presentarem Stacion Sur

Podeu contactar amb **FILFERRO**

a través dels tels.

971 79 76 24-83; 971 79 44 72

o al mateix de **Pòrtula** 971 60 24 63

Comptam amb vosaltres!

La Família Sans

Dies 27 i 28 de novembre de 1998 a les 20:30 h

Venda d'entrades a l'Àrea de Cultura i Educació

Anticipada 800 ptes

Taquilla 1.100 ptes

Aforament limitat a 150 persones per funció

Rolling Machine

Aquest grup d'Es Pla de na
Tesa, actuarà als grans magat-
zems d'El Corte Inglés de les
Avingudes. L'actuació serà dia
27 de novembre a les 19:00 hores
a la secció de discs.

Espai patrocinat per
l'Àrea de Cultura i Educació
de l'Ajuntament de Marratxí

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

Urbanisme, població i futur

Marratxí ha de fer front, perquè fins ara no ho ha sabut fer, a una situació urbanística carregada de problemes i amb perspectives de fer-se caòtica en els propers anys. El futur depèn absolutament de saber actuar ara ordenadament i decidida, i trencar amb un passat sense cap criteri d'ordenació, sense criteris democràtics i sense escrúpols ni respecte per Marratxí com a conjunt de persones i entorn natural.

A Marratxí no es pot garantir cap futur, ni la imprescindible qualitat de vida, si reproduïm l'error. Ja hem vist les greus conseqüències sobre l'entorn, sobre la tranquil·litat, sobre els serveis mínims quotidians: aigua, transport, habitatge, neteja, espais públics, que genera la massificació. El creixement desbordant dels darrers anys condueix a una situació deficitària de serveis públics, a una davallada de la qualitat de vida, a una total despersonalització, a una hipoteca del futur. En tenim casos ben patètics a Palma amb els seus suburbis abandonats, a Manacor amb el seu desordre urbanístic, a Calvià i a Andratx que no poden garantir solucions mínimes, a Alcúdia i a Pollença, a Inca...

Marratxí, pot suportar rebre el doble de pobladors dels que té ara? Qui garanteix que no es perdran definitivament, irreversiblement, les condicions que avui encara conserven alguns espais i pobles? Qui garanteix -amb paraules clares, amb xifres i estudis rigorosos- que no acabarem (acabareu) vivint com en un suburbi amb tota casta de deficiències?

Marratxí ha de fer front al futur, replantejant la seva economia i el seu ordenament, frenant el creixement fins a criteris sostenibles. Ara per ara, el que convé és corregir la nostra desestructuració territorial, diversificar una economia massa dependent de les grans superfícies i de la construcció massiva. La cultura, el turisme de pas i alternatiu, la restauració hostalera, la recuperació dels nuclis històrics, la gestió dels espais naturals, les rutes de cicloturisme, el foment del petit comerç, les escoles taller, els albergs i colònies de natura, aules educatives, empreses cooperatives de producció (espècies, envasat de productes del camp, derivats de qualitat, llitra,...), ubicació logística per a empreses, centres de recerca i investigació, artesanía,...

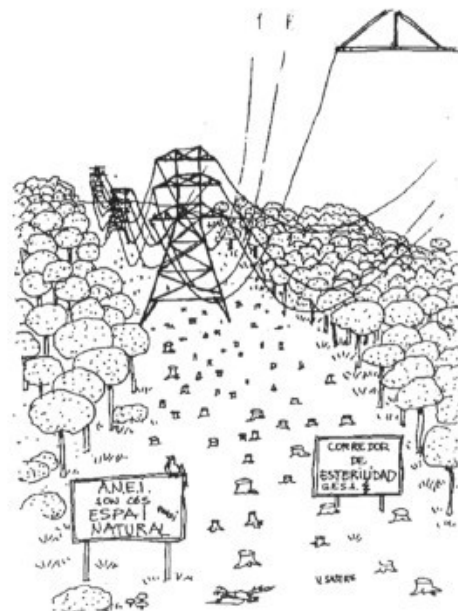
Molta de gent es renta les mans, molta de gent fa promeses de futur que no podrà oferir, molta de gent no sap/no respon, i alguna gent mira Marratxí com un bon negoci: la gallina que fa els darrers ous d'or. Algú escolta el futur, a Marratxí?

V.S.

Perills de les línies d'alta tensió

Científics que estudien els perills dels camps electromagnètics recomanen que no hi hagi cap activitat humana permanent ni habitat-

ges a menys de 25 metres d'una línia d'alta tensió. L'Institut de Biomagnetisme de la Facultat de Medicina d'Alcalà d'Henares assenyala que una exposició perllongada a aquests camps electromagnètics augmenta el risc de ser afectat per malalties i disfuncions com la leucèmia, especialment els infants. A la Comunitat Autònoma de Madrid s'obliga a enterrar les línies d'alta tensió allà on es fan noves urbanitzacions. El Parlament Europeu aconsella no autoritzar cap activitat als "passadissos de cables d'alta tensió". I si miram més enrere, ja des de l'any 1996 l'International Journal of Radiation Biology" informava de l'important augment de tumors cerebrals o leucèmia entre famílies i treballadors exposats a l'alta tensió.

"... línies d'alta tensió a Marratxí... on?"

A Marratxí hi ha diversos "passadissos" de contaminació electromagnètica que precisament afecten -i no només estèticament- propietats i persones que hi eren abans que les torres. Segueixen fent urbanitzacions i edificacions molt aprop d'aquestes fonts de perill, perquè un pam de terra val més (per a ells!) que la vida de les persones.

V.S.

SOTA L'ESGUARD LLUENT

PARE MIQUEL COLOM I MATEU, T.O.R., HOME SAVI I HUMIL

El pare Miquel Colom ens rep a la seva cel·la, al convent dels franciscans d'Inca. Curiosament per nosaltres -no ens havia passat mai- l'entrevistat esdevé l'entrevistador.

Me direu qui sou vosaltres, i qui vos n'ha xerrat de jo?

Som de la revista *Pòrtula* i voldríem fer-vos una entrevista.

Ah, *Pòrtula*!

La coneixeu?

No, no m'arriba.

Li mostrem un parell d'exemplars de la revista, que fulleja amb l'interès de la persona avesada a llegir i a revisar escrits.

Se la veu una bona revista, feta amb bon paper. Clar que per a la gent de Pòrtol té un valor, però per a tots aquells que no hi viuen... Demostrau tenir bon gust amb una publicació com aquesta. Es una revista de categoria, ben presentada. Jo en sé un poc d'això, perquè vaig publicar un petit fulletó durant un temps. Els escriptors, els que col·laboren amb la revista, no sempre te corresponen. Ennobleix aquells que col·laboren en el manteniment d'una revista com aquesta.

El pare Miquel Colom (Bunyola, 1900) va néixer un 21 d'octubre, quan a la Península encara es produïen aldarulls carlistes i a Palma les autoritats discutien la iniciativa de fer un monument dedicat -ironies de la vida- a Ramon Llull.

98 anys duits amb joia

A Can Pinet, una casa foravilera de Bunyola d'entranyable record per al pare Colom, hi passà els primers anys de la seva infantesa. Una fotografia de la casa penja de la paret de la cel·la a lloc preferent, prop del birret de doctor.

Parlau-nos de la vostra infantesa.

Jo l'estimava molt a aquesta casa. Allà hi vaig aprendre el nom dels animals, dels arbres, de les coses,... Mon pare i ma mare arreglaven la casa i me'n record molt bé que quan hi havia picapedrers, devia tenir cinc anys, i tot eren ganes d'acostar-m'hi allà on hi feien feina, i m'arruixaven.

El 1913 passà a ser intern al convent de Sant Francesc, de Palma, on va fer estudis d'Humanitats després de superar els estudis elementals que en aquella època rebien el nom d'"Ingrés".

Vàreu néixer amb el segle. Com observau els canvis produïts?

Els canvis culturals els veig molt naturals i necessaris. El món és així: canvis polítics, socials, culturals,... La Ciència ens ha fet veure moltes coses i n'ha fetes avançar moltes més. L'Església també ha canviat en molts aspectes, especialment a partir del Concili Vaticà II.

Automoción JOAN S.L.

Agent Oficial CITROËN

**Grans ofertes
en els models**

**Saxo
Xsara
Xantia**

Veniu a visitar-nos

Eurocasion

**Taller: xapa, pintura
electricitat, mecànica**

Camí de Muntanya, 7-24
Tel/Fax 971 42 80 67
Tel. 971 42 96 55
Son Ferriol

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

Estau informat de la realitat de cada dia?

Llegesc una mica el diari.

I com trobau que està el món?

Ha canviat i ens ha tocat viure en aquest temps. Això no impedeix, però, que cadascun sigui ell mateix.

Col·laborà amb mossèn Antoni Maria Alcover, Francesc de Borja Moll i el pare Ginard en l'elaboració de fitxes per al Diccionari.

Vàreu col·laborar en la tasca del Diccionari.

Només un poquet; En Moll m'en-
viava coses. Precisament en Moll
em va escriure el pròleg del "Glos-
sari".

Què ens podríeu contar, de Mossèn Alcover?

Tant en Moll com ell em tenien el
consideració. Vàrem publicar un
mostrari signat amb les lletres A
d'Alcover, M de Moll i C de Colom.

Quin caràcter tenia, mossèn Alcover?

Era guerrer i polèmic: un home de caràcter.

El 5 de juliol de 1925 diu missa primera a Roma. De 1956 a 1958 va ser superior del convent de Sant Francesc de Palma, per després passar a residir al col·legi Beat Ramon Llull d'Inca, on anys abans ja havia impartit docència.

Publicà l'"Onomàstica Lul·liana" (1977) i el "Glossari General Lul·lià" (1982-1985).

Teniu molts llibres en aquesta llibreria.

De poesia en tenc molts.

De quina obra vos sentiu més satisfet?

Dels de lingüística lul·liana. Del *Glossari*, sens dubte.

Com vos definiríeu: poeta, lingüista o lul·lista?

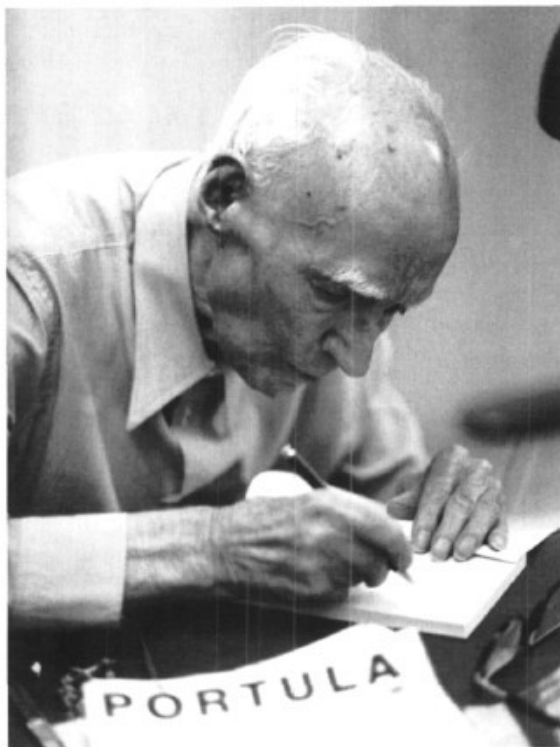
BOSSES DE MÀ DE COTÓ

Per a comerços, especialment botigues i forns de pa el GOB Marratxí posa en venda bosses de mà fetes de cotó, amb anses, per anar a comprar pa, queviures o usar com a bossa auxiliar, o per guardar pa o altres articles.

Preu: 400 ptes u.

Informació: 971 60 25 41 / 971 72 11 05

NO a l'abús de les bosses de plàstic
SÍ a l'estalvi ecològic

Una dedicatòria per als novells amics

Lingüista i lul·lista.

Com a lul·lista, xerrau-nos d'En Ramon Llull.

Sempre, però, des del vessant del llenguatge, que és molt important.

I del personatge què ens podeu dir?

Un personatge complex, intel·lectualment molt ben dotat, únic dins la literatura catalana.

En un racó hi ha un moble amb calaixos, una calaixera plena d'informació sobre la llengua usada per Ramon Llull. S'assembla molt a les mítiques calaixeres de mossèn Alcover.

N'he recollida molta, d'informació d'En Ramon Llull, però tota la tasca que va fer va anar dirigida a la conversió.

I de l'home visionari?

Això són coses que li han afegides. Aquest caire de visionari no té cap fonament. Ens han tergiversat la figura d'En Ramon Llull. Les seves obres no parlen de res d'això. Tota la seva obra anà dirigida a la conversió. Això de visionari és una cosa afegida. En els seus escrits no diu res d'això.

Mestre de Teologia (1986), fill il·lustre de Bunyola (1989), magister de la Maioricensis Schola Lul·lística (1990), premi "Francesc de Borja Moll" (1992) concedit per l'Obra Cultural Balear, i, finalment, el mateix dia del seu noranta-setè aniversari, la Universitat de les Illes Balears l'investí doctor honoris causa en Filologia Catalana.

Aviat farà un any que vos nomenaren doctor honoris causa per la Universitat de les Illes Balears. Què us semblà?

Bé: és un títol.

I també un reconeixement a la vostra obra...

Sí, és clar, però no em consider ni més ni manco que els altres.

Sou massa humil.

No, de fet me va agradar que em concedissin aquest títol.

De ben jove, el pare Colom s'interessà per la poesia, però escrivia per a ell, sense donar a conèixer la seva producció, amb l'excepció del 1933, any en què "cometé la gosadia" (en paraules seves) de presentar una composició als "Jocs Florals" de Barcelona, composició que ara forma part d'un dels seus llibres de poemes, un que ell mateix ha titulat "Les rebutjades" (1987).

No dona gaire importància a la seva ampla producció poètica, però la qualitat dels seus versos és més que evident, tant en el fons com en la forma. En el títol d'alguns dels seus llibres, hom pot observar la seva expectació davant la vida que avança i que li permet la reflexió profunda i sincera: "Veu de l'edat" (1975), "A posta de sol" (1980), "Poemes de senectut"

Una cel·la curulla de records

(1982), "Darrers batecs" (1985), "Encara no" (1986), "Doncs quan?" (1986), "Quan Ell voldrà" (1987) i d'altres.

La vostra producció poètica és molt important en qualitat i quantitat.

Jo pretenc haver estat un versificador de les coses senzilles. Agafau un llibre de la llibreria i mirau el meu estil. Agafam "Quan Ell voldrà". Llegiu i veureu que el que faig és versificar la simplicitat. Llegim un dels seus sonets titulat "Quina terra tan bella!".

"Quina terra tan bella" -Sí, tan bella!
"que n'és Mallorca" - Sol, llum i cel blau!
Vella cantaire: amb joia refilau
com rossinyol; volau com oronella!

Més la Mallorca avui ja no és aquella
del vostre amor: tranquil·litat i pau.
Podríeu cantar avui amb veu suau
allò que ara es malmet i es desgavella?

"Pàtria, si jo et deixava... em moriria
de pena!" - Se'ns deixar-la avui seria
el plany de vostra mort, la veritat.

Mallorca ja no és nostra; ens ha estat presa!
Mallorca pels diners ens l'han sotmesa;
pels diners estrangers ha adulterat!

Tenint present que aquest poema va ser escrit l'any 1987, no hi ha dubte de la vigència del seu contingut.

Amb quins poetes vos identifiqueu més?

Amb Miquel Costa i Llobera, Joan Alcover, Maria Antònia Salvà i Llorenç Riber, sobretot Llorenç Riber. Jo me pos del seu costat, però versificant coses senzilles. Tanmateix conec les meves limitacions.

Els poetes de l'Escola Mallorquina...

Sí, de l'Escola Mallorquina.

Mallorca és una illa de poetes?

Hi ha massa poetes avui dia... El que veig són paraules i versos i versos i versos que rimen. Hi ha massa poesia que són paraules escrites. Quan les he llegides no trobo paraules per dir el que he llegit. M'he inclinat, per allò simple, però que sigui alguna cosa. No un grapat de paraules que finalment no diuen res. No entenc res d'aquesta poesia que no diu res. Vull que la poesia digui alguna cosa.

Amb els autors de l'entrevista

Sou un savi silenciós?

A mi no m'agrada la glòria d'aquest món. No visc de lloances perquè no en tenc cap necessitat.

Ja ho hem dit abans: el pare Miquel Colom és un savi humil, massa humil.

Maria I. Deyà i Antoni Roca
(Fotos, BMM)

Saló Maria Estil i Bellesa

Perruqueria
Ungles de porcellana
Depilació - Massatge - Manicura
Pedicura - Facials
Gimnàstica passiva - Sauna

De 9 a 19'30 h.
Dissabtes de 9 a 17 h.
Dilluns tancat

Albert Castell 21
Tel 60 29 18 Pòrtol

Miquel Morro Dolç
Miquel Cañellas Serra

Ctra. Sóller, Km. 12,2
BUNYOLA
TEL/Fax 61 37 39
Mòbil 909 09 83 17

- Escola d'equitació base
- Pupilatge de cavalls
- Classes de doma
- Classes de salt
- Excursions a cavall
- Turisme eqüestre
- Colònies hípiques

50 ANYS DESPRÉS DE LA DECLARACIÓ DELS DRETS HUMANS

Ara farà 50 anys que l'ONU va crear la Declaració Universal dels Drets Humans. Això en aquell moment, el dia 10 de desembre de 1948, va ser una gran passa per la nostra societat. Es varen recollir en una única declaració tot un grapat de drets que tenim tots des del moment que naixem pel simple fet de ser persones, com ara la igualtat entre homes i dones, entre els blancs i els negres, els cristians, els ateu i els jueus, o qualsevol persona que tenguí altres creences ..., i moltes d'altres coses que fins aquell moment no semblaven tenir importància, o tal volta la tenien però no hi havia els mecanismes necessaris per poder lluitar pel seu compliment. Avui hom pot exigir el compliment de qualsevol dret fonamental de les persones que estigui inclòs en la Declaració Universal dels Drets Humans i en cas que algú incompleixi un dret nostre o d'algú altre podem reclamar el compliment davant la justícia nacional o internacional.

En motiu del 50è aniversari moltes organitzacions fan actes per celebrar-ho. Pòrtula s'ha ajuntat a aquest aniversari i publica un extret de la Declaració. Per poc temps que tengueu, llegiu-la, vos agrada conèixer-la. Hem fet una selecció dels que arbitràriament ens han semblat més interessants, esperam que realment també ho siguin per vosaltres.

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS

* Tots els ser humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)

* Tota persona té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta declaració, sense cap distinció per raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altre casta, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició.
(...)

* Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seva persona.

* Ningú estarà sotmés a l'esclavitud; l'esclavitud i la tracta d'esclaus estan

prohibides en totes les seves formes.

* Ningú estarà sotmés a tortures ni a penes ni a tractaments cruels, inhumans

... a la pràctica únicament resultam iguals davant una sola cosa...

o degradants.

* Tot ésser humà té dret al reconeixement de la seva personalitat jurídica.

* Tots són iguals davant la Llei i tenen, sense cap distinció, dret a igual protecció davant la Llei. Tots tenim igual dret a igual protecció contra tota discriminació que incompleixi aquesta declaració i contra tota provocació a tal discriminació.

* Tota persona té dret a un recurs efectiu davant els tribunals (...) contra actes que violen drets fonamentals (...)

* Ningú podrà ser arbitràriament detingut, pres o desterrat.

(...)

* Ningú serà objecte d'ingerències arbitràries dins la seva vida privada, la seva família, el seu domicili o la seva correspondència ni d'atacs a la seva honra o reputació. (...)

* Tota persona té dret a circular lliurement i a elegir la seva residència dins del territori d'un estat.

* Tota persona té dret de sortir de qualsevol país inclús del seu propi i tornar a entrar-hi.

* Tota persona té dret a cercar asil.

(...)

* Tots tenim dret a la propietat, individualment i col·lectivament.

* Tenim dret a la llibertat de pensaments, de consciència i de religió. Podem canviar de religió, de creença i també podem manifestar i ensenyar la nostra.

* Tenim llibertat d'expressió i d'opinió. Tenim també llibertat de reunió i d'associació. Ningú podrà ser obligat a participar en una associació que no vulgui.

* (...) Tota persona té el dret d'accedir, en condicions d'igualtat, a les funcions públiques del seu país.(...)

* Tota persona com a membre de la societat, té dret a la seguretat social i a obtenir, mitjançant l'esforç nacional i la cooperació internacional (...) la satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals indispensables per la seva dignitat i lliure desenvolupament.

* Tota persona té dret al treball i a la lliure elecció del seu treball, a condicions equitatives i satisfactòries de treball i a protecció contra l'atur. També tenim dret a igual salari per igual treball, a una remuneració equitativa i satisfactòria que li asseguri a ell i a la seva família una existència conforme a la seva dignitat humana (...) També tenen dret a fundar sindicats i a sindicar-se per la defensa dels seus interessos.

* Tota persona té dret al descans, a disfrutar del seu temps lliure, a una limitació raonable de la duració del treball i a unes vacances periòdiques pagades.

* (...) Tots els nins nascuts dins o fora d'un matrimoni tenen dret a igual protecció social.

* Tota persona té dret a l'educació. L'educació ha de ser gratuïta al manco a la instrucció fonamental i elemental. (...)

* Tots poden participar lliurement en la vida cultural de la comunitat, gaudir de l'art i participar en el progrés científic. (...)

CBE.-

Camí de Santiago, per què?

Fa un mes que la meua dona i jo tornarem de les nostres "vacances", que consistiren en un viatge des de Pamplona fins a Santiago de Compostel·la (el Camí de Santiago). Devers 800 quilòmetres amb tàndem fets durant els dies més calorosos d'aquest estiu -del 7 al 22 d'agost. Encara avui ens demanam perquè ens decidírem a fer-lo, i com nosaltres tants i tants pelegrins que trobarem durant la ruta.

Pot una persona judiciosa programar les seves vacances sabent que serà un suplici aguantar la calor, les inclemències de la set, el perill de les carreteres, dels camins i dels estrets i solitaris ports de muntanya, sense saber si en acabar la jornada (80 Km) tindrà la possibilitat de descansar els seus músculs molts en un humil lliit? La resposta és no.

Llavors, ens trobam amb el dilema de perquè ho férem. Els motius lògics que se m'acudeixen en aquests moments podrien ser: religiosos (impossible, no som practicants), culturals (ens agrada, però, què en sabem del romànic, gòtic o barroc dues persones d'estudis mitjans?), gastronòmics (d'acord, un bon xori, pernil, formatges, mariscs,..., però no val la pena esforçar-se tant perquè no hem d'envejar res als nostres plats); noves amistats (ens consideram afortunats amb els amics que tenim aquí). Així, podríem omplir la revista de preguntes sense resposta; llavors recorrem al típic en altres camps de preguntes sense resposta, en medicina, al·lèrgies, estrès, en religió, el misteri de la fe, en política, demà, tal vegada, pot ser... Finalment passam al que és purament humà i natural i conclou dient "es d'un fenomen natural".

Pere i Joana davant la catedral de Lléo

Hem fet el Camí de Santiago sense saber perquè, però ens sentim molt bé espiritualment perquè ens han meravellat les magnífiques joies de l'art que ens deixaren els nostres avantpassats, ens ha sorprès la gran varietat d'aliments que arribarem a tastar i, sobretot, ens ha entusiasmat l'amistat i la companyonia que hem trobat durant el viatge.

No puc acabar sense recordar en Pere i en Joaquim de Sant Sebastià, dos madrilenys com en Carles i n'Eduard, així com altres personatges que hem deixat enrere.

Una vegada més, m'he demostrat a mi mateix que la persona està molt per damunt de la resta de coses.

Salut, veïnats.

Pere i Joana

PS: L'experiència és magnífica.

En total foren tretze dies d'aventura damunt un tàndem (quinze si comptam els dos que invertirem en el viatge d'anada i tornada), durant els quals passàrem per: Pamplona, Estella (Lizarra), Nàjera, Villafranca de Montes de Oca, Castrojeriz, Sahagún, Orbigo, Ponferrada (Port de Cruz de Ferro, 1504 m), Vega de Valcarce, O Cebreiro (Port de Piedra Fita, 1320 m, amb un desnivell del 25%), Sarria (Port de Poio, 1330 m), Gonzar, Arzúa i Santiago. A més, ens desviàrem per veure les meravelles de San Juan de Ortega, San Millan de la Cogolla i les excavacions d'Atapuerca.

Llocs de venda a Marratxí

Flor d'Ametler

Perfumeria	Essències	Camí de can Balo, 2
Herboristeria	Cabana	Camí de sa Cabana, 33
Autoservei	Juan Antonio	Camí de sa Cabana, 47
Merceria	Cardona	Camí de can Frontera
Estanc		C/ Weyler
Perfumeria	La Central	Centre Comercial
Estanc	Es Figuerol	
Estanc	Sa Cabaneta	Camí de n'Olesa
Merceria	Ca na Rosa	C/ Major

Es Pont d'Inca
Es Pont d'Inca
Es Pont d'Inca
Es Pla de na Tesa
Es Pla de na Tesa
Alcampo
Es Figuerol
Sa Cabaneta
Pòrtol

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

Esperançaçador començament del Club Voleibol Pòrtol

El CV Pòrtol, malgrat perdre davant el FC Barcelona, va donar una bona impressió. Tan sols el ritme de partits es deixà notar d'un equip a l'altre, si tenim en compte que l'equip català venia de participar a la Lliga Catalana; mentre que al CV Pòrtol la manca de conjunció va ser l'hàndicap que impedí de guanyar el partit.

Malgrat tot, el Pòrtol, en el seu debut a la Primera Divisió, donà una sensació d'equip difícil de superar, sobretot si aconseguí acoplar les noves incorporaci-

ons. Si fos així, és més que probable que mantindrà la categoria sigui una realitat. Els parcials foren de 16-14 (40 minuts), 8-10 (25 minuts), 2-10 (20 minuts) i 10-15 (35 minuts). Els àrbitres foren J. Vicente, i els auxiliars Meron i Ribes.

El CV Pòrtol, per

Club voleibol Pòrtol (foto, Guillem Bosch)

Secció de voleibol del F.C. Barcelona (foto, Guillem Bosch)

la seva banda, alinià Toni Clar, Rodríguez, Bernat Clar, Garcia, Torres, Vinyals. També jugaren Vicenç Rodríguez i Paco Oliva.

L'aliniació del FC Barcelona fou Lahman, Gusano, Carrasco, González, Díaz de la Isla, Monforte. Jugaren també Llenas, Torrellas, Rodríguez i Margarit.

Cal destacar la gran afluència de públic, que no deixà d'animar en cap moment el seu equip. Esperam i desitjam que no decaigui.

Pòrtol al Prat

La primera gran victòria del CV Pòrtol es va produir a la segona jornada, en la seva visita al camp del CV Prat, al qual guanyà per 1-3. L'equip català havia guanyat els portolans a la fase d'ascens, cosa que feu que els homes de Ricardo Ramos posassin més atenció per no repetir errades passades. Ja damunt la pista es demostrà que l'equip portolà té una plantilla més compensada i amb millors jugadors que El Prat. Encara que els catalans s'adjudicassin el primer set per un ajustat 17-16, el nostre representant jugà un partit amb la màxima concentració i remuntà amb claredat el partit, que guanyà

pel resultat ja esmentat.

En aquest partit es lesionà el jugador Antoni Clar, que es torçà el turmell. Malgrat aquesta circumstància, l'entrenador va saber recompondre les seves línies, i donà entrada a Joan Rodríguez. Destacar una vegada més l'esforç realitzat pels jugadors.

Els parcials foren 17-16 (35 minuts), 12-15 (23 minuts), 8-15 (20 minuts) i 12-15 (25 minuts). El partit fou arbitrat pels col·legiats catalans Garcia i Gómez.

El Prat alinià Vidal, Castellà, Rodríguez, Martínez, Verd i Feltrach com a sextet inicial. També jugà Boronai.

Pel CV Pòrtol jugaren Torres, Toni Clar, Bernat Clar, Oliva, Garcia i Vinyals. També jugà Rodríguez, que substituï el lesionat Toni Clar.

Com a notícia de darrera hora, el que va ser la clau de l'èxit del famós i desaparegut equip del Son Amar, el jugador i entrenador Pedro Bocic, serà el nou assessor tècnic del club portolà. Sens dubte, es tracta d'una bona notícia, perquè la seva gran experiència pot ser d'una gran ajuda pel nostre equip.

Partits del mes de novembre al pavelló Costa i Llobera:

Dia 14 a les 18:00 h

CV Pòrtol - Almoradi d'Alacant

Dia 28 a les 18:00 h

CV Pòrtol - Episcopal Lleida

Tomeu Pou

1 DE NOVEMBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL·LENNI

Futbol sala **Les categories superiors** **de futbol-sala del C.E.** **Es Siurell inicien la temporada** **98/99.**

El començament no es pot dir que fos brillant, tan sols les Fèmines han debutat amb bon peu, ho feren golejant l'equip de Maria de la Salut per 12-0. Aquest resultat les ha col·locades en el primer lloc de la taula classificatòria.

Els sènior nacional masculí, n'han fet una de freda i una de calenta, guanyant fora i perdent dins casa. Perderen per la mínima davant l'Alaró (2-3), i davant el líder, l' A.D. Inca, per 4-5. Dins l'Arenal, guanyaren al Pub Galeón per 4-6. Malgrat

tot, l'espectacularitat dels resultats entusiasmà el públic assistent.

L'equip de sèniors masculí de segona ha començat molt relaxat, va perdre els dos primers partits per després guanyar al màxim rival, el també equip Marratxiner d'Es Raiguer per 2-1.

El Royal Palma comença **la lliga amb mal peu**

El Royal Palma començà el campionat el passat dia 18 d'octubre. Els seus dirigents han dipositat moltes esperances en l'equip, que damunt el paper compta amb una bona plantilla. El seu debut no va ésser molt afortunat, perquè perderen per 4-1 davant un equip que en principi

era inferior, el Can Picafort. Tal vegada això farà que els pupils d'Antonio Canaves reaccionin a temps i puguin donar tot els que saben damunt el terreny de joc.

Escola Municipal de Tennis

Els joves de l'Escola Municipal de Tennis de Marratxí participaren en una diada a Son Sardina, a les pistes de l'Udir, on disputaren partits contra els equips d'aquesta escola palmesana. Els grups d'iniciació i avançats perderen, mentre que els de competició guanyaven amb dificultats.

Evidentment, organitzar diades d'aquestes a Marratxí és impossible, perquè l'Escola Municipal de Tennis tan sols disposa d'una pista adequada, situada en el Polisportiu de Sa cabana (seu de l'escola). És penòs! Ah, tal vegada adaptar el camp de futbol, o perquè no Son Bonet, entre avionetes i helicòpters, com a pistes de tennis no seria mala idea, sobretot perquè amb els dirigents que tenim tot és possible!

Notícia de darrera hora

El proper mes de novembre la penya Mallorquinista Es Siurell i el C.E. Es Siurell renovaran el conveni de col·laboració mútua. El proper mes ampliarem amb més detall aquesta informació.

Pep Nigorra

OPTICA
CIUTAT

Parella de vidres progressius, 19.900.-

Montura + vidres, 8.500.-

Ulleres de sol graduades, 9.800.-

Carrer Manacor, 63
Palma

Tel./Fax 971 46 37 77

PODA DE PALMERES

Tomeu Català
tels. 79 77 25
60 27 20

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

Futbol

Després d'un començament eufòric per part dels equips marratxiners, aquest mes ha estat més calmat, a causa de les lesions i la igualtat amb els altres equips.

L'equip més regular ha estat el C.E. Marratxí, que es manté a les posicions altes de la taula classificatòria, mentre que l'UD Pla de na Tesa ha vist com les lesions li feien una mala passada, de forma que l'entrenador ha d'aliniat uns jugadors diferents cada jornada. Des d'*Espòrtula* esperam i desitjam que la recuperació es faci el més aviat possible.

La primera plantilla del club esportiu Marratxí

Pel que fa a l'Sp. Sant Marçal, a poc a poc es va adaptant a la nova categoria. El partit disputat contra el Barracar de Manacor dins el camp de na Capellera, va acabar amb un resultat negatiu per l'equip marratxiner (4-1), que també va veure com es lesionava el porter titular, Joan Nigorra Ramis. També li desitjam una

ràpida recuperació.

Com a partit estrella d'aquest mes, destacam l'espectacular encontre entre el Marratxí i el Rotlet Molinar, que acabà amb el resultat de 8-3 a favor de l'equip marratxiner. El partit es disputà el passat dia 18 d'octubre al municipal de Son Caulelles davant nombrosos aficionats.

Partits com aquest fan afició, perquè onze gols no es veuen cada dia. El partit tingué dues fases molt diferents: els primers 45 minuts foren molt igualats i aca-

baren amb un 2-3 favorable als visitants; mentre que a la segona el club marratxiner va sortir amb la intenció de remuntar el marcador. No tan sols va remuntar-lo, sinó que desmuntà per complet el Rotlet Molinar, que no va poder aturar el tremol de l'equip local.

Els golejadors foren: Gemelo (2), Ramírez (3), Sales, Costa i Darder.

A les ordres del senyor Fornès, ajudat per Buades i Genestra, el Marratxí alinià: Miquel Àngel (2), Vázquez (2), Cristóbal (2), Javi (2), Darder (2), Gemelo (3), Sales (2), Costa (2), Ramírez (3), Héctor (2) i Roberto (2).

Pep Nigorra

Escacs

El Club Foment d'Escacs Marratxí va fer la presentació el passat dia 3 d'octubre amb una diada a la seva seu del carrer Cabana. A la

El campió d'escacs Antoni Martínez

jornada del matí hi participaren totes les edats, l'horabaixa es feren unes simultànies a càrrec del convidat per aquesta diada, el campió actual de Mallorca, Alejandro Martínez González. En tot moment els assistents pogueren presenciar la preparació dels integrants del club. Una vegada finalitzades les simultànies va tenir lloc l'entrega de diplomes i trofeus, tant pels jugadors com pels directius i pel campió.

P.N.

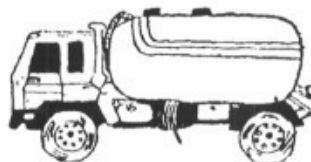
**GABINET D'ASSE-
GURANCES**

Aving. Antoni Maura 6,
Es Pont d'Inca
Tel. 60 11 63
Mòbil 908 26 75 23

Per una bona construcció

**Construccions
Felip Canyelles**

C/. Major, 179
Tel. 60 29 89
Pòrtol

NETEJAM I BUIDAM
POUS NEGRES, CISTERNES
PISCINES I ALJUBS.
DESEMBOSSAM
CANONADES
ICLAVEGUERES

**NETEGES
Miquel Vadell**

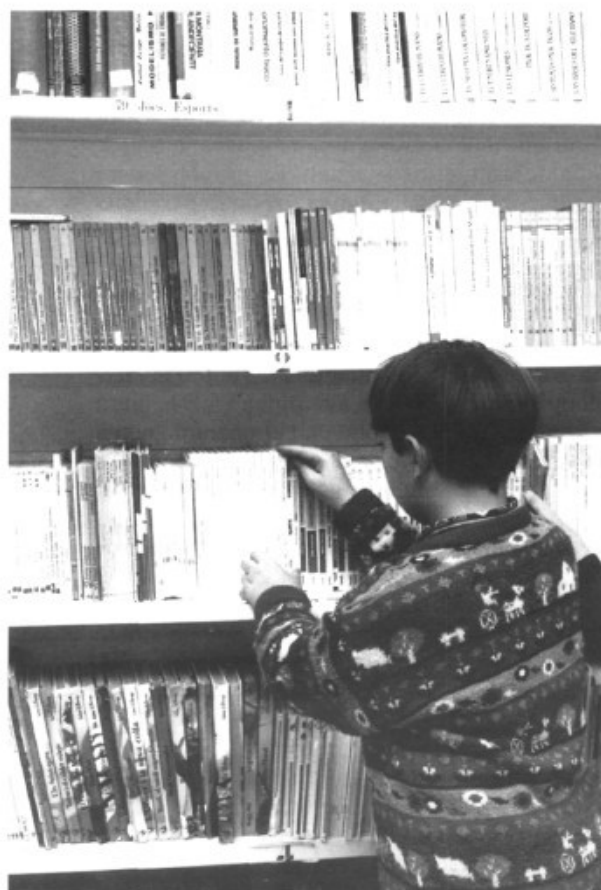
Tel. Mòbil 908 63 17 70

Trinitat 19 Tel 60 25 45 Pòrtol

1 DE NOVEMBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL·LENNI

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Horaris de les Biblioteques Públiques Municipals

Es Pont d'Inca (S'Estació)

Dimarts, dimecres, dijous i divendres: de 17 a 20:30 h.

Dissabtes: de 10 a 14 h.

Pòrtol (CPC Costa i Llobera)

Dilluns: de 16 a 20:30 h.

Dimarts i dijous: de 15:30 a 17:30 h. (alumnes) i de 17:30 a 20:30 h.

Divendres: de 9 a 14 h.

Es Pla de na Tesa

Dilluns, dimecres i divendres: de 16 a 20:30 h.

Dissabtes: de 10 a 14 h.

**Consell Insular
de Mallorca**

Imatges d'Esport

El futur del basquet pladenateser: els més novells, Iniciació 98/99.

Drets: Marta Genestra, Neus Genestra, Jordi Sastre, Xavier Ripoll, Xisca Ribas (entrenadora), Francesc Servera i Xisco Sastre.

Acotats: Pere Tolo Hernandez, Maria Matas, Lorena Olmo, Toni Llabrés, Mª Victoria Riera i Miquel Font.

Una foto el dia de la presentació del basquet Pla, dos anys abans del III Mil.leni. Elles i ells.

Els jugadors més imprescindibles i valent dels equips. Els porters de l'U.E. Pla de Na Tesa el dia de la presentació.

En Tolo de Felanitx, guanyador de la cursa 1998 festes de Sa Cabaneta en la categoria d'onze a tretze anys. Enhorabona.

ADÉU A UN PRESIDENT

Joan Bestard, des Pla de na Tesa, casat a Pòrtol amb na Francisca Serra de cas Ferrer, recentment ens deixà.

Mestre Joan va ésser un home forjador del nostre esport marratxiner, de jove va fomentar el bàsquet al seu poble natal, es Pla de Na Tesa. Anys després, ja de casat, va ésser uns del homes puntals per reeixir el futbol a Pòrtol després d'uns anys d'absència. Eren els finals dels 60 i ho feu creant el C.D. Marratxí, club del qual en fou president. La temporada 73/74 va ésser fundador del

Pòrtol per després d'un any, el 74/75, tornar a recuperar el desaparegut C.D. Marratxí amb la fusió del Pòrtol i l'AT. Sant Marçal. Durant aquesta trajectòria el C.D. Marratxí es consolidà dins el futbol mallorquí, ja que en aquesta època es crearen totes les categories base existents, que aconseguiren molts d'èxits.

Des d'aquestes pàgines volem expressar el nostre més sentit condol als seus familiars.

T.P.

1 DE NOVEMBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL.LENNI

Rèplica de Medi Ambient

Ens dirigim a aquesta revista per demanar-vos que publiqueu l'article adjunt, redactat en contestació a l'article publicat a la revista **Pòrtula** núm. 205, "L'Àrea de Medi Ambient ens ven ous per caragols".

En relació a la carta publicada, vull fer un parell de consideracions:

En primer lloc, agrair-vos que aporteu la vostra opinió entorn a l'actuació municipal en matèria mediambiental, perquè precisament un dels objectius del cartell i del fulletó informatiu era demanar la col·laboració ciutadana en la denúncia de llocs o situacions que es troben en males condicions de brutor o abandonament; per això al full s'informa d'un servei telefònic on els veïns ens poden fer arribar les seves denúncies.

La finalitat del cartell i del fulletó informatiu és la de fer arribar als ciutadans l'interès d'aquesta Àrea per mantenir un territori municipal el més net i més "verd" possible, i per "verd" entenem tenir cura de la natura que ens envolta, tant a les àrees rurals com a les urbanes.

Certament, la col·laboració ciutadana ens és de gran valor, serveix perquè l'Ajuntament i els seus serveis encarregats del manteniment actuïn el més prest possible, d'acord amb les seves possibilitats. Això no vol dir que, malauradament, sempre poguem fer desaparèixer el problema, perquè els qui tiren una vegada, tiren més vegades, i normalment en el lloc que els és més còmode, que moltes vegades coincideix amb els llocs més allunyats i on se situen els abocadors incontrolats del municipi.

Estam treballant perquè aquesta situació no sigui definitiva ni vagi a més, i per aconseguir-ho serà necessari invertir més recursos en el control de la situació d'aquests punts negres. Tornam a insistir en què és fonamental la col·laboració ciutadana i que el camí més eficaç és la denúncia formal. Per cert, en els darrers mesos no hem rebut cap denúncia formal relacionada amb els abocadors incontrolats.

En relació a la privacitat dels terrenys "verds" de les fotografies, vull manifestar que el que hem de fer és alegrar-nos que encara n'hi hagi. Per si no ho sabeu, la propietat pública a les Balears és escassa i tan sols podria augmentar en el cas

que la nostra societat ho requereís fermament.

També voldria apuntar que, si bé el publicista del full pot haver estat més o menys encertat en l'exposició dels seus reclams fotogràfics, aquest full anava acompanyat d'un altre imprès en paper reciclat, al qual no fa referència l'article, que esper pugui servir-vos per confiar una mica més en el programa que volem dur a terme comptant amb la participació dels veïns, empreses i institucions públiques de Marratxí i de Mallorca.

Sebastià Alou

Regidor de l'Àrea de Medi Ambient
(Serveis, brigada i manteniment)

L'engany pseudodemocràtic

Paraules de collita pròpia, entre altres:

* Parteixo de la base que no hi ha més dictadura que la que exerceixen tots els estats del món -incloent-hi l'Aràbia Saudí, Indonèsia, Brasil, el Marroc, etc-, configurant un sistema econòmic, cultural i de pensament (el pensament únic).

* No hi ha radicalitat més extrema que el foment de l'estupidesa i la incultura.

* Què és això de l'interès general? Res més que la cançoneta repetitiva del sistema -sistema econòmic, de valors i de creences imperant. Perquè no quedi cap dubte de la seva bondat, eviten qualsevol altra alternativa embrutant amb allò que ha funcionat sempre: el comunisme, és a dir, l'alternativa diabòlica. I tots callats, i tots confusos.

* La meua vara de mesurar la democràcia i la llibertat reals de la gent consisteix en la simple observació de les coses, dels fets. Per exemple: uns carrers amb clots i esquerdes múltiples, la manca generalitzada de pressupost per al manteniment d'infraestructures, l'exhibició d'un tonto (amb carnet de partit) conduint un grup de gitanos als quals ha col·locat la papereta electoral que a ell més li convenia, o bé, el rosari d'excuses institucionals -manca de subvencions, etc-, entre altres coses, per espantar la curiositat per la cosa pública. Aquesta també és la democràcia i la llibertat reals d'aquells/es que ens governen a cada moment.

* Són les polítiques centristes -UCD,

PSOE, PP, CiU,...- les que sempre fan les lleis i normes. Aquesta és la clau de l'engany democràtic, per això, entre moltes altres coses, qui més té menys paga, inconstitucionalment.

* A Catalunya, A Espanya, les loteries i jocs d'atzar ajuden a conformar la igualtat d'oportunitats ciutadana. Què més podríem demanar?

* A mi no em veuran moure cap palla a favor de cap religió, bandera, ni estat, a favor de cap exèrcit defensor de la llei i l'ordre dels materialistes (per no dir una paraula més gruixuda).

* La meua alternativa? La hipocresia, la desinformació real -sobretot, la desinformació i l'ocultació-, la mitja veritat, l'embrutiment, la fe (cega), el pensament únic, tou, estomacal... Ah, i el conjunt dels exèrcits medicinals del planeta!

* "La mentida política i la mentida religiosa són part de la mateixa cosa". (Juan Adriansens)

* "La política és el perllongament de la religió quan la religió ja no és necessària". (Juan Adriansens)

Joan Borda

Al·legacions d'Esquerra Unida de Marratxí a la fase d'aprovació inicial de la revisió de les NNSS de planejament

Partint de la base que Esquerra Unida considerava positiva, però millorable, la documentació presentada per a l'aprovació inicial de les NNSS de Marratxí, la nostra formació política presenta les següents al·legacions:

Per protegir radicalment la resta de sòl rústic del municipi i per posar fre al desmesurat creixement urbanístic, proposam que només es permeti la construcció en aquest tipus de sòl quan l'ús d'aquesta sigui agrícola i/o ramadera. També volem que es prohibeixi la construcció si es produeixen segregacions amb posterioritat al 30 de maig de 1997.

Proposam desclassificar el sòl apte per urbanitzar a Cas Coronell, lloc on encara no s'ha iniciat la urbanització.

Com que el vial nou de Pòrtol a Sa Cabaneta no passa pel límit sud de Can

>>

Domingo, proposam deixar l'esmentat límit sud com estava a les NNSS de 1987.

Canviar l'ús del solar de Cas Capità d'industrial a lloc per a equipament comercial.

Incloure a les NNSS la necessitat de construir una rodona a la cruïlla entre Cas Capità i la carretera d'Inca.

Qualificar el Casal de Can Carbonell, que està classificat com d'equipament sense especificar, com d'equipament sociocultural i espai públic; cosa que supliria les deficiències de la zona en aquest tema.

Classificar com espai públic el solar que ocupa l'aparcament de davant l'Ajuntament.

Determinar que l'alzinar de Sa Cabaneta sigui espai públic, per tal d'aturar-ne la degradació i potenciar-ne la protecció.

Qualificar com d'equipament religiós Ca Ses Monges de Pòrtol i de Sa Cabaneta. Incloure com sistema general d'infraestructures els pous de Son Verí.

Eliminar de la Memòria d'ordenació en el capítol XI, l'apartat 6 referit a Can Farineta, Es Figuerol i el polígon, que diu: "s'articula un important eix d'accés des de l'autopista cap a Sa Cabaneta i Pòrtol, proposant una nova ordenació viària des de la rotonda al polígon industrial, soterrant el pas de vehicles i eliminant el pas a nivell".

A la disposició transitòria 1ª, proposam que el temps màxim per traslladar les indústries que resultin incompatibles amb l'ordenació urbanística per

raons d'ús, sigui de quatre anys.

Així i tot, volem reivindicar l'urgent necessitat d'elaborar un Pla General d'Ordenació Urbana per a Marratxí.

EU de Marratxí

Reformes als poliesportius municipals

Les reformes que l'Ajuntament realitza en els diversos poliesportius es podrien qualificar de desastroses. No cap dins cap cap humà que, mentre l'únic camp de futbol municipal cau a trossos i sembla més una discoteca que una altra cosa, perquè quan amollen l'aigua s'apaguen els llums i si encenen els llums els jugadors no es poden duxar (en una paraula, els semàfors funcionen millor), l'arquitecte esportiu, que deu ser un il·luminat, es dedica a reformar les tribunes d'espectadors del poliesportiu de Sa Cabana perquè quan ploqui els espectadors no es banyin. El problema és que quan cauen quatre gotes se suspèn els partits.

Les reformes del poliesportiu d'Es Figuerol, concretament les fetes al bar i als vestuaris, semblen fetes per a ús de gnoms i nanets, perquè, com va dir algú: com més estretets els vestuaris, els porquets més grassets.

Mentre, les pistes del poliesportiu de Sa Cabana són un vertader desastre, amb poca llum i les xarxes rompu-des. I és que la misèria ens menja, esportivament parlant.

Pep Nigorra

Tarifes de la incineradora

Les tarifes de la incineradora de l'any 1999 pugen un 12,5% respecte a l'any 1998

Per diversos motius -des de la baixada de la subvenció al kW produït fins al retard en la incorporació dels ajuntaments al sistema- les tarifes de la incineradora continuen una cursa ascendent realment espectacular.

Pts/TM (IVA exclòs)

1994	3.750
1996	5.409 = Increment del 44%
1997	6.004 = Increment de l'11%
1998	6.971 = Increment del 16%
1999	7.839 = Increment del 12,5%

És a dir, d'una manera sistemàtica els ciutadans han vist com el sistema de la incineració s'ha anat convertint en un sistema molt més car d'allò que s'havia plantejat en un principi.

D'altra banda, EU vol donar a conèixer que la situació és encara més greu del que aquestes xifres indiquen. La tarifa sol·licitada per TIRME per a l'any 1999 és de 8.856 pts (la qual cosa suposaria un increment del 27%).

El CIM aconsegueix rebre aquesta tarifa restant al cost total dues quantitats:

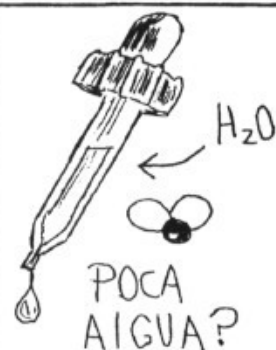
- 203 milions de pessetes derivats del retard en l'aprovació de la taxa de l'any 1998 (que haurà de pagar el CIM del seu pressupost).

- 121 milions d'interessos en l'abonament de la subvenció a les inversions d'instal·lació de la incineradora, que està en litigi si han de ser abonades pel CIM o pel Govern de la Comunitat Autònoma.

Sigui com sigui, aquests 324 milions hauran de ser abonats amb doblers públics, que surten de la butxaca dels ciutadans i que són igualment imputables als costos derivats de la posada en marxa d'un sistema de tractament de RSU que respon a criteris passats de moda, mediambientalment peril·lós i, com és evident, enormement costós des del punt de vista econòmic.

Esquerra Unida

LA MOSCA BARRUDA

1 DE NOVENBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL·LENNI

A LA DARRERA PPPPÒRTULA

Va créixer la mosca barruda

A la pàgina 10 hi ha una foto amb un peu que diu: "El japonès i el dimoni". El problema és que no aclareixen quin és quin. Ho sabeu?

A l'anunci de la pàgina 11, esmenten com a plats d'especialitat "Noces/Batejos/Comunions". Com es menja això??

El peu de la primera foto de la pàgina 23 diu que el lloc és ple de puces. Jo no n'hi veig cap. I vosaltres?

Llenguatge jove: "a tope" a la pàgina 24.

Mai vist abans: un ós i una arbocera a Pòrtula. Mirau la pàgina 39. Primer símptoma d'una invasió madrilenya?

GAVIM.-

El retolador (XXVI)

"Un escriptor només pot i ha de ser jutjat per la qualitat d'allò que escriu". (Anònim)

"Condemnar un escriptor des de la moral (religiosa) o la ideologia va contra els principis democràtics i l'honor professional". (Anònim)

"El vertader escriptor no obeeix a intencions prèvies, no parteix de cap supòsit comú". (José Bergamín)

"Un autor és com un pit-roig: sempre canta la mateixa cançó". (Bernardo Bertolucci)

"La tècnica apareix quan tu has pensat el món i has pensat qui ets". (Alejandro Gándara)

Selecció de Joan Borda

SI PASSEJAU PER SA CABANETA...

Si reconeguéreu els fumerals bessons del mes passat (tot i la deficient reproducció de la diapositiva) sabreu que són els de Ca na Catalina de Can Pere, al capell del 37 del carrer de Cristòfol Llopart, just davant *es Campet*. N'hem trobat d'altres com els de ca na Bàrbara des cafè Nou, o com els bessons aferrats de Can Bestard, a dalt de Jaume I.

Com podeu observar, l'element que vos presentam aquest mes fou construït l'any 1837 (curiosament el mateix any en què es va pintar el gran rellotge de sol que presideix Can Bronquet, a la ctra. vella de Bunyola). Construït en marès, fa l'alçada d'una teula dreta i està situat a la cantonada esquerra d'una de les cases amb més caràcter de sa Cabaneta. Ben segur que per als lectors i lectores habituals de la revista l'enigma serà ben fàcil de resoldre. Si no és així, pensau que un rellotge de sol ben orientat només pot mirar cap a...

Pep Lluís

FREDDIE MERCURY, 7è ANIVERSARI

El proper 24 de novembre a les 8 del vespre, es complirà el 7è aniversari de la mort de Farookh Bulsara, el gran Freddie Mercury, a la seva casa de Kensington, Londres. Tendria avui 52 anys. També enguany s'han complert els 25 anys del primer disc del grup Queen, amb la discogràfica EMI.

Mentre no s'inventi el paper electrònic, imaginat per Negroponte, els mitjans de comunicació escrits com aquest que teniu entre les mans, patiran el defecte de no deixar-me compartir amb vosaltres la seva música. En canvi, aquells que tinguem internet, podreu gaudir amb la visita d'innombrables pàgines. Des d'aquelles que contenen només fotos, a d'altres que tenen absolutament de tot, des de cançons en diferents formats de so, fins als més variats productes amb imatges de Queen i del gran Freddie. Uns quants exemples per visitar,

<http://queen.iinet.net.au>
<http://members.aol.com/maypenguin/freddie1.htm>
<http://queen.frnet.com/freddie.html>
<http://homepages.enterprise.net/sylv/>

INDEX.HTM

<http://queen-fip.com/>
i el del club de fans oficial, <http://www.queen.net>

En una d'aquestes pàgines he trobat una cita del gran Freddie que conforma un magnífic autoretrat "Els doblers no poden comprar l'amor, i com més doblers tens, més miserable esdevenis. Els doblers atreuen tot tipus de gent dolenta. No sacrificaria la meua carrera si la meua parella m'ho demanàs.

És la meua carrera el que em fa seguir. Quina altra cosa podria fer?

Arrancar males herbes, engreixar-me i estar *cursiment* enamorat? No, m'agradaria mantenir l'èxit que he tengut fins ara, escriure bones cançons i estar enamorat —no com ha estat fins ara, encara que ho seguiré intentant. He plorat rius de llàgrimes. Puc semblar dur per l'exterior, però soc molt feble. Soc també una persona molt possessiva. Puc recórrer grans distàncies, intentant ésser fidel... però el moment en què trob que algú m'ha traït, gir cua i me'n vaig."

Gabriel Àngel Vich i Martorell

III FIRA DE TARDOR DE MARRATXÍ - SANT MARÇAL, 7 I 8 DE NOVEMBRE

Boires entintades ADÉU, PAÏSOS CATALANS? (II)

De la Constitució espanyola de 1978 ençà, el concepte de Països Catalans (PPCC) s'ha convertit en un tema tabú per als partits polítics, als quals és un concepte i una reivindicació que ben pocs beneficis electorals els pot donar, i si molts problemes, sobretot quan és utilitzat com a arma política pels partits polítics contraris als PPCC, que es dirigeixen obertament a un electorat mal informat, visceral i ben ensinistrat per determinats mitjans de comunicació en l'anticatalanisme. D'això en sabem bastant aquí, a Mallorca, i molt més encara al País Valencià.

En realitat no existeix cap intenció de vertebrar, ni que sigui sols culturalment, els països de parla catalana. Entre nosaltres som uns perfectes desconeguts, però no per casualitat, sinó per deixadesa nostra i pels efectes dels mitjans de comunicació contraris als PPCC; també, però, per la manca de voluntat d'aquells que tenen els mitjans necessaris i que podrien fer alguna cosa per posar-nos en comunicació, però que no volen complicar-se la vida, em referesc, evidentment, a la ràdio i la televisió de Catalunya, eines que haguessin pogut ésser de comunicació entre totes les terres de parla catalana, i que en realitat són mitjans de comunicació amb planificació regional i mentalitat sucursalista, veritable traducció -simple traducció- al català de les programacions de les ràdios i les televisions espanyoles, amb qualche accent particular limitat a les seves comarcalsitzades províncies, sense cap altra projecció als PPCC que la informació meteorològica, alguna actuació musical i qualche reportatge monogràfic tractat amb asèpsia. Convé recordar, però, que a les illes i al País Valencià es van fer molts esforços per rebre els seus programes i les seves emissions, amb la creació d'entitats cíviqes com "Vultur" o "Amics de TV3", que s'han preocupat per instal·lar repetidors, amb finançament popular, tot i les actuacions de qualche piròman i alguns entrebanes legals. Obsedida per una programació comercial d'àmbit reduït, TV3 comença a patir els efectes de la "telescòria" en la seva programació, i Catalunya Ràdio emet programes mediocres i de baixa qualitat; tot junt contrasta amb els començaments d'aquestes emissores i de les expectatives que en elles hi posà molta gent, conscienciada del paper vertebrador que podien acomplir.

De la premsa escrita és un drama parlar-ne. De fet sols la revista "El Temps",

editada a la ciutat de València, és l'única que està pensada i planificada per dirigir-la a l'àmbit dels Països Catalans. La resta de la premsa escrita, és regional, provinciana i localista, per molt en català que estigui escrita. Un diari com l'"Avui", que hagués pogut esdevenir un veritable diari de PPCC, s'ha estimat més jugar la carta de centrar-se exclusivament en el territori de les quatre províncies de Catalunya, amb simples referències a la resta dels PPCC quan la notícia ho demana (visites de personalitats o tragèdies), o quan esclata un escàndol (Calviagate, túnel de Sóller). Fa uns quants anys, aquest diari dedicava una única pàgina al País Valencià i a les nostres illes; ara ni tan sols això, tot i que el diari es continua venent i comprant als nostres quioscs i a alguns -poquíssims- del País Valencià.

A aquestes altures de l'escrit, podem afirmar taxativament que, quan parlem de PPCC, ja sols ens referim a les illes Balears i Pitiüses, el País Valencià i Catalunya; no ens hem d'enganyar. Els territoris de la Franja de Ponent, la Catalunya-Nord, el Carxe, l'Alguer i, fins i tot la independent Andorra, són territoris perduts en aquest concepte, territoris on no tan sols no avança la consciència nacional i la comunicació interterritorial, sinó que, a mesura que passen els anys, van despersonalitzant-se progressivament de forma imparable i, fins i tot, deslligant-se del concepte de formar part d'una unitat lingüística més ampla. En aquest sentit és molt significatiu el cas de la Franja de Ponent, que sempre havia format part de la província eclesiàstica de Lleida i que de fa poc temps ha estat integrada a la de Saragossa. Però el desmembrament del concepte d'aquestes terres no és sols responsabilitat llur: la ignorància que pateixen per part de les altres terres, dels tres grans territoris dels PPCC, ha contribuït, i molt.

No existeix una vertebració nacional, però tampoc no existeix una estructuració territorial dins dels tres territoris més grans, eina bàsica per organitzar el territori i per distanciar-se de les estructures estatals, estructures administratives que han estat una eina importantíssima de despersonalització, fomentant el sentiment provinciana i regionalista, que han creat distàncies, suspícies i fòbies. A Catalunya s'ha fet un intent de vertebració territorial amb la comarcalsització de les províncies, que ha tingut el resultat de provincialitzar les comarques, amb denominacions tan curioses com "terres de

Lleida" o "comarques gironines", davant la incapacitat de donar entitat pròpia a les regions que haurien d'incorporar les comarques, les històriques vegueries.

Al País Valencià les comarques són sols una llista de noms que fan servir determinades entitats de caràcter cívic, alguns partits polítics i qualche institució, quan no són pura anècdota folklòrica. No existeix ni tan sols vertebració del territori del País Valencià, absolutament provincialitzat i amb una fortíssima consciència provinciana, suposadament unit pel nom d'un territori sense nom propi (*comunidad valenciana*), per una bandera regional (la de la ciutat de València, esdevinguda de tot el territori per les renúncies de l'esquerra) i per un himne que comença dient *para ofrendar nuevas glorias a España...*

I de les nostres illes que en podem dir? Som un territori vertebrat? És evident que no. Oficialment el nom d'illes Balears/*islas Baleares* recull talment el nom de l'antiga província de *Baleares* ara convertida en comunitat autònoma, però no hem estat -no han estat- capaçs de recollir en el nom del territori els noms dels dos arxipèlags, Balears i Pitiüses, un detall més que evidencia la nostra deixadesa o la nostra manca de consciència geogràfica i de sensibilitat històrica. I si parlem de la no-vertebració entre les illes, què en podem dir de la vertebració de l'illa geogràficament més gran? Poca cosa. Tenim unes circumscripcions judicials que s'han convertit en una mena de comarques que organitzen el territori i l'equilibren (Inca, Manacor i Palma), quan en realitat la immensitat demogràfica de Palma (de Mallorca?) s'ho menja tot, ho centralitza tot, ho acapara tot: sanitat, educació, transports, comerç, indústria, transports, institucions,... Seguint com en els segles passats, amb una ciutat i una part forana, però amb les consciències perdudes entre tanta autopista, tant d'hotel i tant de consumisme. És difícil, sens dubte, estructurar el territori de l'illa de Mallorca que concentra a la ciutat de Palma (de Mallorca?) la meitat de la població dels dos arxipèlags, però també és cert que hi manca voluntat, o potser imaginació, per donar solució a aquests problemes i a aquestes situacions de desequilibri, que també afecten les altres illes, especialment quan hi ha un govern que se suposa que ha d'administrar els dos arxipèlags, i tres consells que no saben ben bé quin és el seu paper, en no tenir ben clares ni definides les competències que, per sentit comú, haurien de tenir.

(Continuarà)

Antoni Roca

Posem el comptador

0000 a zero

DE L'AIGUA

ACOSTUMA'T A...

- ✓ Reduir el cabal del depòsit de l'inodor. Més del 40% de l'aigua de consum domèstic es tuda d'aquesta manera.
- ✓ Dutxar-te. Omplir la banyera suposa fer servir 300 litres d'aigua, que equivalen a quatre o cinc dutxes.
- ✓ Utilitzar la rentadora i el rentavaixelles a plena càrrega i amb els programes econòmics.
- ✓ Fer servir detergents ecològics i el mínim possible de lleixiu.
- D'aquesta manera les aigües domèstiques baixaran més netes i seran més fàcils de reciclar.
- ✓ Plantar en el jardí espècies adaptades al clima. En el cas de les Balears, tria'n les que siguin pròpies i adaptades naturalment als períodes de sequera i a les condicions de l'estiu.
- ✓ Utilitzar sistemes de reg que només emprin l'aigua estrictament necessària.

Es calcula que, a ca nostra, cada dia tudam el 50% d'aigua. Fes un esforç personal i estalvia un recurs tan valuós per a tots.

DESCARTA...

- ✗ Utilitzar la mànega d'aigua per fer net el garatge i altres dependències de la casa. Sovint és més eficaç la granera.
- ✗ Rabejar els plats amb el grifó obert. Es perd sis vegades més d'aigua que omplint l'escurador.
- ✗ Abocar a les canonades productes agressius (pintures, vernissos, medicaments, etc.), que dificulten el reciclatge posterior de l'aigua.
- ✗ Plantar, per raons decoratives, espècies que necessiten molta d'aigua. S'ha de tenir molt en compte aquest factor si has de plantar gespa.

PENSA QUE...

- 💡 Un grifó que goteja perd 16 litres d'aigua cada dia. Per tant, has de reparar els grifons que funcionen malament. Vigila també les pèrdues de les cisternes.
- 💡 Pots aprofitar per a altres feines (per exemple, regar) l'aigua freda que surt del grifó mentre esperes que en surti de calenta.
- 💡 Instal·lar un disparador a la boca de la mànega estalvia prop de 70 litres d'aigua quan rentes el cotxe.
- 💡 Regant les plantes a darrera hora del dia o a primera hora del matí, evitaràs l'evaporació.

- 💡 També ho és agrupar les plantes d'acord amb les seves necessitats d'aigua. A més, l'agrupació de plantes crea zones d'ombra i un ambient d'humitat.
- 💡 Les deixalles del jardí (fulles seques, restes de la poda...) es poden fer servir com a cobertura vegetal de les plantes. Mantendràs la humitat de les plantes i estalviaràs aigua de reg.
- 💡 Pots utilitzar l'aigua de rentar les verdures o la fruita per regar les plantes.
- 💡 Si pretens construir un habitatge familiar, hi ha sistemes per separar les aigües brutes de les grises i que aquestes es poden reutilitzar per regar el jardí.

Canvia l'hàbit d'usar i tudar.

Reutilitza, aprofita i estalvia l'aigua.

No tiris el futur per la canonada.

GOVERN BALEAR

Conselleria de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral

Hivern Cultural (Esborrany del programa)

Novembre

Dia 21

Concert extraordinari de Sta. Cecília a càrrec de la Banda Municipal de Música de Marratxí. Església d'Es Pla de na Tesa, a les 20:15 h.

Dia 23

Projecció de les fotografies de la Marató fotogràfica III Fira de Tardor i lliurament dels premis. Centre Cultural Es Cine de Pòrtol, a les 19:30 h (obert al públic).

Dia 26

Exposició de pintura a benefici dels nins de Ruanda, a càrrec de Maria Reyes, membre de les Misioneras del Divino Maestro. Biblioteca d'Es Pla de na Tesa, a les 20 h. Fins al 5 de desembre.

Dia 27

Representació de "La família Sans", d'Estudi Zero. Centre Cultural Es Cine de Pòrtol, a les 20:30 h. Es prega puntualitat.

Dia 28

Representació de "La família Sans", d'Estudi Zero. Centre Cultural Es Cine de Pòrtol, a les 20:30 h. Es prega puntualitat.

Desembre

Dia 3

Presentació del llibre "El Jornades d'estudis locals a Marratxí", a càrrec de Josep Massot i Muntaner. Centre Cultural Es Cine, a les 20 h.

Dia 4

Concert a càrrec de la Coral Sant Gaietà. Església d'Es Pla de na Tesa, a les 20:30 h.

Dia 5

"Les obres de Sant Llützer", projecció de diapositives i visita a càrrec de Bernat Cabot. Església d'Es Pla de na Tesa, a les 20 h.

Centre Cultural Es Cine (Pòrtol)

Programació de pel·lícules pel mes de novembre

Dia 7 a les 21:30 h	Arma Letal 4
Dia 8 a les 18 h	Arma Letal 4
Dia 14 a les 19 h	Dr. Dolittle
Dia 14 a les 21:30 h	Cha-Cha-Cha
Dia 15 a les 17 h	Dr. Dolittle
Dia 15 a les 20 h	Cha-Cha-Cha
Dia 21 a les 19 h	Mr. Magoo
Dia 21 a les 21:30 h	Baila Conmigo
Dia 22 a les 17 h	Mr. Magoo
Dia 22 a les 20 h	Baila Conmigo

Marató fotogràfica III Fira de Tardor (8 de novembre de 1998)

Bases:

1. Hi podrà participar tothom.

2. Enguany el rodet que l'organització entregarà serà de 36 exposicions i en diapositiva. La prova començarà a les 10:30 h. a l'estant municipal davant l'església de Sant Marçal. Els participants, prèviament inscrits, recolliran el rodet assenyalat amb el núm. corresponent a la seva inscripció. La sortida s'efectuarà quan els participants tinguin la seva pel·lícula.

3. La prova es dividirà en dos temes:

- La Fira: aspectes humans, artesanals, festius,...
- El patrimoni arquitectònic de Marratxí.

Els participants decidiran quantes fotografies volen fer de cada tema, recordant que el dia de la decisió del jurat es podran presentar tres diapositives de cada un d'ells. Les diapositives concursants s'entregaran abans de dia 20 de novembre a l'Àrea de Cultura i Educació.

4. Es podran utilitzar tot tipus d'accessoris fotogràfics.

5. Les inscripcions es poden fer fins al dia 5 de novembre de 1998, a l'Àrea de Cultura i Educació de l'Ajuntament (c/ Santa Bàrbara s/n. Sa Cabaneta. Tels.: 971.797624/83).

6. Les fotografies d'aquesta Marató seran objecte d'una projecció col·lectiva dia 23 de novembre a les 19:30 h en el centre cultural Es Cine de Pòrtol, on es decidiran les fotografies guanyadores. La projecció serà pública i oberta a tothom.

7. El jurat estarà format per professionals de la fotografia i del món de la imatge. El veredict, inapel·lable, es farà públic el dia de la projecció. Si ho considera convenient, el jurat podrà declarar desert algun dels premis.

8. L'organització es reserva el dret de modificar algun d'aquests punts per motius de força major.

9. Les diapositives premiades passaran a formar part del fons documental del negociat de cultura, que es reserva el dret d'utilitzar-les en altres activitats o publicacions.

10. L'organització no es fa responsable dels rodets velats o deteriorats a causa del maneig deficient o del desconeixement fotogràfic dels seus propietaris.

11. La inscripció serà de 500 ptes.

12. La participació a la Marató suposa l'acceptació d'aquestes bases.

13. Els premis, que podran esser acumulables, seran els següents: l'Ajuntament premiarà vint diapositives amb 4.000 ptes.

TAULA PARADA

*"El camp llagimeja, solitari i erm,
sota l'agonia d'aquests cels d'hivern."
(Miquel Ferrà. 1885-1947)*

BURBALLESQUES AMB BACALLÀ

Ingredients: mig quilo de burballes arriades, un quart de bacallà esmicolat, dues cebes, dos ous bullits, tomàtiga al gust, un pols de totes herbes, un pebre vermell, dos alls pelats, un poquet de pebre vermell i de pebre en pols, oli, sal.

-Bulli les burballes amb un raig d'oli i sal.

-Les heu de treure abans que sien molt cuites, les colau i passau per aigua freda.

-A part haureu tengut el bacallà esmicat en remull per llevar-li un poc la sal, i quan vegeu que ja li basta el treis i l'eixugau amb un pedaç.

-Dins una greixonera posau oli i quan sia calent tirau dedins el bacallà, el pebre vermell fet trossets petits i ho sofregiu fins que sia daurat.

-Afegeix-hi la ceba i els alls talladets, la tomàtiga i els ous bullits a bocins, pebre vermell i pebre.

-Heu de comprovar si està bé de sal.

-Tot seguit abocau-hi les burballes, donant-les un parell de voltes, sense que es cremin.

-Ho deixau reposar uns minuts i ja es pot menjar.

-Si vos agrada el picant podeu posar el pebre coent.

-S'acompanyarà d'uns ravenets o d'olives trencades.

TALLADES DE PEIX AMB TOMÀTIGA AL FORN

Ingredients: quatre tallades de peix, sis tomàtigs, galleta picada, un tassó de vi sec, tres alls pelats, juevert, oli, sal.

-Rentau el peix i el salau.

-Tant podeu fregir el peix com fer-lo cru, i el compondreu dins una greixonera o una rostidora.

-Posau-hi damunt les tomàtigs xapades per la meitat i salades un poquet, els alls tallats a trossets, galleta picada, un capolat de juevert, un tassó de vi sec i l'oli necessari.

-L'enfornau una mitja hora, segons la força del vostre forn, i al final

donau-li un poc de "grill".

-Es pot acompanyar d'un poc de maonesa.

MELÓ AMB PANSES I DÀTILS

Ingredients: tres tallades de meló, sis dàtils, una grapada de panses, i dues cullerades de mel o confitura.

-Tallau el meló a trossos grossos i per damunt posau-hi la mel, els dàtils i les panses.

RECEPTA PER A RÈGIM... I AL MATEIX TEMPS PASSAR-HI GUST

FETGE DE VEDELLA TORRAT

Ingredients: cent vint-i-cinc grams de fetge de vedella, alls, juevert, lletuga, oli, sal.

-Feis dos bistecs del fetge i els torrau amb un poquet d'oli i de sal.

-Després de torrats col·locau-los dins un plat i posau-hi per damunt una picada d'all i juevert acompanyant-ho de dues fulles de lletuga.

MAGRANA AMB SUC DE TARONJA

-Esmicolau uns dos-cents grams de magrana i regau-ho amb un tassó de suc de taronja natural i un poc de sacarina..

-Se servirà dins una copa amb unes fulletes de menta o d'herbassana.

DE CONSELLS NO EN VAGIS FART... I TU PREN LA MILLOR PART

-Si heu de rentar un jersei de llana i voleu que quedi ben aclarit sense gens de sabó, dins l'aigua del passar posau-hi un raig de vinagre, veureu que bé queda.

-La roba blanca quan es guarda dins el canterano i no voleu que torni groga podeu embolicar-la amb un paper de seda blanc.

-Per evitar que el poal del fons faci olor podeu posar-hi al fons un poc de bicarbonat.

-Un remei casolà contra les rates és posar unes tires de paper mullades d'essència de menta o tenir col·locats cossols amb menta sembrada per allà on vegeu senyes.

Francisca Juaneda

Del bon vi

Criança del vi en botella

En parlar de criaça tots pensam en el temps que el vi és a la bóta de roure, que és el temps en què el vi agafarà els aromes de torrats de la fusta. Però no deixa de ser important el temps que romandrà a la botella amb absència d'oxigen, que arrodonirà el vi, harmonitzarà els aromes i donarà origen a les noves sensacions olfactivas. L'estada en botella pot arribar a ser de quinze anys en alguns vins, si han estat en bones condicions, això és, sense oscil·lacions de temperatura. L'ideal és que la diferència de temperatura entre l'estiu i l'hivern no sigui de més de 5°C, és a dir, entre 12° i 17° C aproximadament.

A més a més, aquest temps dependrà de si el vi té un tap de suro adequat que aguantí perfectament el buit de la botella. També té una corba amb un punt òptim diferent segons el tipus de vi, que s'assoleix als quatre o cinc anys i després va baixant, encara que alguns agafen el seu punt òptim als 10 anys.

L'Hermita 1996. Negre. D.O. Priorat.

Cellers Alvaro Palacios, Gratallops (Priorat), Tarragona.

Sortirà a la venda a principis de novembre al preu de 23.000 ptes (tenda).

80% garnatxa, 5% mazuelo, 2% garnatxa blanca i 17% cabernet sauvignon.

Un vi per guardar més de 10 anys. Segons José Peñín, a la guia dels vins d'Espanya 1999, és el millor vi de l'estat espanyol.

Joan Carles Serra

Perfil d'un fotògraf

En Tolo Aguilar i Jofre és un veí del Pla de Na Tesa, des de fa 10 anys. Abans vivia a Ciutat però ja el 88 es traslladà al Pla amb tota la seva família. Va néixer un 15 de novembre d'ara farà 40 anys. És casat i té dos fills.

Estudià FP I d'imatge i so. Ara fa feina a Binifaldó com a distribuïdor, feina que alterna amb una altra a l'Ajuntament de Marraxí on s'encarrega del tema de fotografia.

El seu temps lliure el dedica a la seva família. Li agrada escoltar música, rock si ha de triar. En lectura el que més li agrada és l'estil de'n Paul Bowles, un senyor novaiorquès que des de molt jove es va aficar a Tànger. Conta històries del Marroc amb una pinzellada d'aventura. En certa manera admira Bowles perquè a més d'escriptor va ser músic, compositor i sobretot per la seva manera de pensar, és un senyor que a principis de segle ja pensava com es pensa avui en dia, i a més per la seva manera de contar les històries.

El cinema és una de les aficions que veu gràcies al vídeo, té molt poc temps per anar-hi. De la televisió intenta veure alguna cosa. El que més l'interessa en tot cas és algun partit de futbol, és el més espontani que s'emet car mai saps el que succeirà a la següent imatge. Les altres coses són molt més previsibles.

Dins la cuina el que més li agrada és un rostit, i de porcella si pot ser, encara que també li van bé tots els altres. Així mateix també li atreu bastant el vegetarià.

Dins el món esportiu juga a futbol 7 i a squash. De més jove ho feia més seriósament ara només per passar el temps. També ens conta que està molt aficat dins el bàsquet del Pla de Na Tesa i que a més ho segueix de ben de veres i de ben

d'aprop.

Entre les seves principals virtuts destaca la seva gran paciència en tot, amb la família, els hobbies, la feina, en tot... i també la seva constància. Com a defecte ens conta que li sap molt de greu que el critiquin, més que a ell, als projectes que duu endavant, abans de fer una cosa hi pensa moltíssim, perquè li surti bé, s'afica molt dins tots els projectes que duu endavant i com que ho reflexiona tant, creu que quan els fa li surten bé llavors li fa molt de mal que el critiquin. Pensa que costa poc treure defectes i molt dur les coses endavant.

Es sent satisfet que hi hagi gent que l'aprecia. De la família i de dur-se bé amb els seus fills. Creu que s'ha d'entendre als joves i no limitar-nos a criticar el que fan. A més a més està contentíssim perquè una vegada un pare d'un rocker jove li va dir que entre els rockers el consideren com el "padrino" del rock.

Li agradaria que el recordassin amb la imatge que dona ara.

Una experiència impactant seria la de Medina Fez, un viatge que va fer a aquest lloc, que diu que és un lloc semblant a com devia ser la vida aquí fa moltíssims d'anys, quan ets allà és com si entrassis a un altre món.

Una gran il·lusió seria la de poder continuar com fins ara en tots els nivells.

La seva escala de valors comença per la confiança i ja a partir d'aquí ve tot el demés. També creu que és important la convivència.

Així com va madurant entén la política com la d'aquest estat, quan era més jove trobava ridícul tot aquest entramat.

Ara ho troba més utòpic que mai. Quant als polítics pensa que n'hi ha uns pocs que són vocacionals que creuen que han de fer feina pels altres i d'altres que només hi són pel seu llumit.

El principal problema que veu a Marratxí és aquest creixement desmesurat que s'està fent que ens duu a una deshumanització dels nuclis antics. Està creixent massa i massa depressa. No tota la gent que ve s'integra a la vida dels pobles, no tenen interès per conèixer el que es fa al poble. Les urbanitzacions no són càlides, no tenen ambient, la gent no s'arriba a conèixer. El Pont d'Inca s'ha difús i Sa Cabaneta va pel mateix camí.

El què més li agrada de **Pòrtula** són les ganes que vagi endavant, de què continui i dels grans esforços que s'hi fan. El que manco són petites coses que es poden solucionar, com per exemple la part gràfica.

CBE.-

CLINICA DENTAL
PONT

D'INCA - SA CABANETA

Dres. Maria Alejandra Salama

Col. n° 351

Claudio D. Morán

Col. n° 359

Avda. A. Maura, 6

PONT D'INCA

Teléfono 79 40 36

C/. Oleza, 98

SA CABANETA

Tel. 60 23 11

Urgencias Tel. 60 30 97

Vetlades des Molí

Tolo Aguilar, la càmera com un instrument bèl·lic

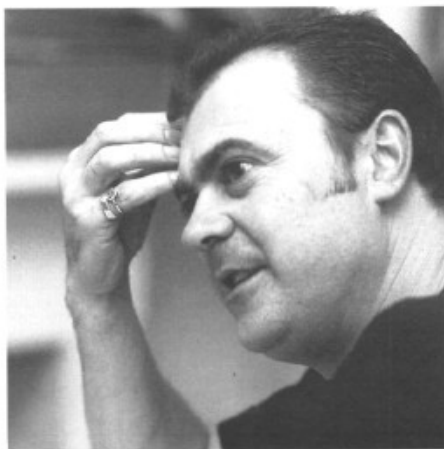
En aquesta ocasió comptàrem amb la presència d'en Tolo Aguilar, que com ja sabeu és un bon professional de la fotografia, amb una tasca ja reconeguda i elogiada per molts. Ens confessà que una de les coses que li costa més fotografiar és la seva dona. A més, també ens acompanyaren els col·laboradors Miquel Aguiló, de sa Cabana, Tomeu Pou i Gabriel Àngel Vich; el subscriptor convidat era en Pau Bibiloni, de sa Cabaneta, però no es presentà a la cita per causes desconegudes.

La càmera és un instrument bèl·lic. Amb aquesta frase un xic agressiva, però no mancada de sentit, definia l'objecte que té a les mans el nostre convidat a l'hora de realitzar la seva feina. Ens comentà que es va iniciar a la fotografia fa uns deu anys i que no es tractava de cap tradició familiar. Pareix ésser que li serví per superar certs complexos i una timidesa que sovint no el deixaven desenvolupar-se amb plenitud. El descobriment de la fotografia va ésser, almanco ens va fer aquesta impressió, un camí obert cap a la creació. De fet, en Tolo Aguilar no és d'aquells fotògrafs que es dedica a fer la foto i res pus. És a dir, a emprar les quatre tècniques de llum i enquadrament perquè les fotos quedin més o manco presentables. Sembla que va més enllà i hi posa qualche cosa de la seva banda. De fet, intenta captar sensacions i moments. Com si la foto hagués aconseguit enllau-nar una part de la nostra vida.

Ha dedicat part de la seva tasca a la fotografia de premsa; per aquest motiu no concep una foto sense persones. Bé, deixem les coses clares: li costa fotografiar un paisatge on la presència humana és nul·la.

Un detall que no ens ha de passar per alt és la relació del nostre protagonista amb *Pòrtula*, perquè la revista va ésser un catapulta per llançar les seves fotografies i ell així ho reconeix. Però arriba un moment que les coses canvien i se cerquen nous horitzons i noves metes. Ens confessà que ja no tenia més temps per fer més coses.

I, retornant un poc a la qüestió de la fotografia de premsa, ens vàrem detenir una estona a analitzar un tipus de fotografies curioses, però estranyes alhora. Ens referim a les fotografies de guerra, execucions, etc. Segons en Tolo, és impos-

sible que el fotògraf que capta segons quin tipus d'imatges les hagi aconseguides per casualitat i perquè es trobava en el lloc i el moment oportú. Creu que molts cerquen el moment i esperen per captar la imatge més impactant i, fins i tot, tràgica. Teniu en compte que, davant una situació cruel o sanguinària, el fotògraf pot prendre dues opcions: o ajudar una persona que està en perill imminent o deixar que el perill es convertesqui en botxí de la situació. D'aquesta manera captarà la imatge de la seva vida, com la de l'al·lot que tenia un voltor que el perseguia i el fotògraf, en lloc de donar-li una mà, pareix que va deixar que el picàs per captar la cruesa del moment. En aquest cas és molt difícil establir els límits ètics de les coses. És mal de saber si el fotògraf passava per allà i, en veure que no podia fer res, va captar el moment o, al contrari, sabent que podia fer qualche cosa, es va estimar més no moure un dit i captar una foto que, tal vegada per la seva cruesa, era un acte de barbàrie. Esmentàrem també, parlant d'aquest tema, la qüestió dels paparazzi i, per què no? el paper que jugaren quan es produí "l'accident" de Lady Di.

Però bé, deixant de banda aquesta part tan tràgica i obscura de les fotografies de guerra o d'accidents, entràrem en una qüestió filosòfica: Com es veu el món darrere la càmera?

No dubtà ni un moment en dir-nos que el món no és exactament igual davant que darrere la càmera. Fins i tot, qualcú ha dit que el qui hi ha darrere l'objectiu s'amaga de l'escena i dispara. I es pot disparar amb molts de sentits i matisos. Tot i això, hi ha la tendència a pensar que la fotografia és un simple document objectiu d'un fragment de realitat. Fins aquí, pareix que aquest fet és indiscutible. Deixant de banda els angles i els matisos que esmentàvem abans, que saben captar els bons fotògrafs, la imatge pren un sentit o un altre, depenent del peu de foto, és a dir, del comentari més o manco maliciós o benintencionat del periodista de torn.

No ens podem estendre gaire parlant d'aquest tema perquè l'espai assignat se'ns esgota i perquè cal també que diguem qualche cosa sobre les inquietuds del convidat. Ens referim a la tasca que du amb els joves del terme; s'ha engrescat en un projecte relacionat amb temes de rock. Aquests al·lots reben una empenta perquè puguin expressar-se a través de la música. Dels joves ens va dir que eren molts sans i que no fan res que no haguessin fet els que ara són pares de família. Ens esmentà la inconstància d'alguns joves que abandonen els projectes quan no aconsegueixen un resultat a curt termini.

Com veis, una vetlada interessantíssima, amb un convidat que sabia emprar la ironia amb la intel·ligència i que tenia moltes coses interessants per contar.

*Josep Antoni Calvo i Femenies
Catalina Bestard i Mateu*

ESPECIALISTES EN ARTICLES DE
MUNTANYA, CAMPING, ESQUI I ESCALADA

ES REFUGI

*"Si ens parles de Marratxí o de
Pòrtula tendràs descompte"*

Via Sindicat, 21, pati interior
(Antic edifici del Sindicat Forà)
Tel. 71 67 31

Pel finestró

... tu també hi pots sortir!

Envia'ns la foto que vulguis o posa't en contacte amb la redacció de **Pòrtula**.

Les bunyoleres portolanes de la festa Escolta per les Verges.

Joan Escribano i Josep Peralta, que ara cuiden del pavelló cobert de la Salle del Pont d'Inca.

El propietari de la Papereria del Pla de na Tesa, que darrerament ha canviat d'ubicació, amb la seva filla.

Els pontdinqers Pere Fullana i la seva esposa Joana brindant pel seu 24è aniversari de noces durant el camí de Compostel·la.

Així d'interessats estava la gent jove de Sa Cabaneta mentre el grup Estudi Zero escenificava les Rondalles Mallorquines.

En Tolo Aguilar posa a s'Escorxador amb la seva filla Maria devora les dues obres que té a l'exposició itinerant de premsa.

Un grup de madones de Pòrtol durant una de les sessions de cinema a la Fresca a la plaça de can Flor.

Els joves des Pla de na Tesa estaven així de feliços quan arribaren a Lluç. Després de la paella encara estaven millor.

1 DE NOVENBRE: MANQUEN 427 (-792-) DIES PER ENCETAR EL TERCER MIL·LENNI

L'Escoleta del Pla de na Tesa (X 98)

MÚSIC VIST A

La Jove Orquestra Simfònica de Balears (foto, BMM)

I.- Començam la nova temporada de concerts. Passat l'estiu, els nostres programadors posen fil a l'agulla per oferir-nos uns mesos de música, sobretot simfònica: la nostra Orquestra ja és present a l'Auditori dijous sí i dijous no; el Cicle de Promúsica ja es prepara per a la segona versió... i sortiran encara més propostes.

II.- Si bé és cert que la música simfònica té el seu atractiu i el seu interès, des d'aquestes planes vull rompre una llança en favor de la Música de Cambra. Vull reivindicar l'interès d'algunes partitures mestres (obres per a petites formacions de corda o vent). Alternant amb el trull simfònic també és bo recolzar els petits grups de músics que preparen i ofereixen obres no menys importants. La Música de Cambra també mereix ser valorada com cal.

Pere Estelrich i Massutí

Si t'interessa Marratxí... t'interessa **Pòrtula**. No esperis més i subscriu-t'hi . Tel 79 78 70 / 60 31 44

Guia de Serveis

Pensau a posar el 971 davant

SERVEIS PÚBLICS

Ajuntament de Mxi
Centraleta, 78 81 00
Àrea de Cultura, 797624
Serveis Socials, Sanitat Mdi Ambient 794643
Urbanisme, 78 81 36/37
Ambulàncies, 061
Bombers CIM, 085
Cementeri, 79 51 66
Centre de Salut de Muntanya, 60 49 59
Creu Roja, 20 22 22
Dispensaris Mèdics
Sa Cabaneta, 79 77 85
Es Pla de na T, 79 5180
Es Pont d'Inca, 79 4951
Pòrtol, 79 74 49
Escola de Ceràmica
S'Escorxador, 79 73 82
Funerària can Pere Antoni, 62 01 29
Guàrdia Civil, 60 02 27
Jutjat, 79 78 82
Mercats
Es Pont d'Inca - divend
Pòrtol - dijous
Sa Cabana - dimecres
Parròquies
Sant Alonso, 60 0173
Sant Llätzer, 60 02 31
Sant Marçal, 60 20 24
V. del Carme, 60 21 29
Polícia Local, 60 44 08
Pòrtula, 60 24 63
Protecció Civil, 218100

ARQUITECTES

Gabriel Rosselló
Es Pla d. Tesa, 794464
Anselm López B.
Pòrtol, 60 22 00

ASSEGURANCES

Mapfre, Pere Ramis
Sa Cabaneta, 79 79 53
Gesco, Es Pont d'Inca
60 11 63 - 929611920

AUTOSERVEIS

Can Crosta - Pòrtol
Tel. 60 22 59

AUTOSERVEIS

Can Crosta - Pòrtol
Tel. 60 22 59

BEGUDES

Com. Montycarrera
Es Poligon, 60 46 09

CAIXES D'ESTALV

La Caixa
Es Pla de na T, 601428
Sa Cabaneta, 60 26 17

CAFÈS

Es Cine - Pòrtol
Tel 60 20 94
3JP - Ciutat
Tel. 989 68 08 39

COL·LEGIS

Pius XII - Palma
Tels 751794 / 751572

CONSTRUCCIONS

Ramon Oliver
Sa Cabaneta, 60 22 44

COSMÈTICANAT.

Tot Herba
Es Pont d'I. 60 15 10

DENTISTES

Clínica dental
Sa Cabaneta/Pont d'I.
60 23 11 - 79 40 36

DENTISTES

Clínica dental
Sa Cabaneta/Pont d'I.
60 23 11 - 79 40 36

ESPORTS

Es Refugi - Ciutat
Tel. 71 67 31

FLORISTERIES

Es Pont d'Inca
Tel. 79 58 80

FORNS

Bon Jorn - Pòrtol
De 7 a 22 h, 79 78 78

GESTORIES

Antoni Juan
Sa Cabaneta, 60 27 54

IMMOBILIÀRIES

Gestoria Antoni Juan
Sa Cabaneta, 60 27 54

INFORMÀTICA

PuntBak - Ciutat
Tel. 75 72 80

NOTARIES

Pedro L. Gutiérrez
Sa Cabaneta, 60 22 85
Maria Josep Cànaves
Santa Maria, 140614

OPOSICIONS

A l'Adm. de Justícia
Tel. 971 60 82 41

ÒPTIQUES

Ciutat - Palma
Tel. 46 37 77

PAPERERIES

S'Estel - Pòrtol
Tel. 79 74 40

PERFUMS

Flor d'Ametler
Es Pont d'Inca, 601510

Espai reservat per a la TEVA oferta

PERRUQUERIES

Bell Art-Sta Maria d.C.
Tel. 62 01 33
Saló Maria
Pòrtol, Tel. 60 29 18

PODADORS

Tomeu Català
Pòrtol, 797725 - 602720
Tomeu Català
Pòrtol, 797725 - 602720

PREMSA VIRTUAL

Marratxí Mail
60 24 63 / 79 78 70

QUEVIURES

Colmado Esteve
Sa Cabaneta, 60 22 53

RESTAURACIÓ

Kalma - Mobles
Sa Cabaneta, 79 79 03

RESTAURANTS

S'Altell - Es Pont d'I.
Tel. 60 10 01
S'Amagat - Pizzeria
Pòrtol, 79 73 59

TAXIS

Servei de taxis
Tel. 62 01 29

VOLEU SORTIR EN AQUESTA GUIA ?

**60 31 44
79 78 70
60 24 63**

Benvolguts subscriptors!

**Pel desembre sortejam
FIGURES O COMPOSICIÓ
PER AL BETLEM DE FANG**

Per gentilesa de

Andreu i Antònia

de Sa Cabaneta / Sant Jordi

(C/ Jaume I, 16; Tel. 971 74 26 48)

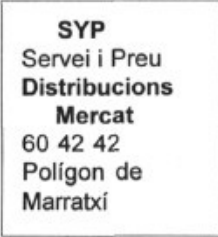
hi haurà un subscriptor de **Pòrtula** que guanyarà figures de pagesos mallorquins per al betlem.

La propera revista durà el nom de la persona sortada. Contactau amb la Redacció per poder retirar el premi.

Si t'interessa Marratxí... t'interessa **Pòrtula**. No esperis més i subscriu-t'hi . Tel **79 78 70 / 60 31 44**

Benvolguts subscriptors!

El sorteig, efectuat per ordinador, dels regals oferits per les entitats col·laboradores i cases comercials ha donat el següent resultat

ENTRADA PER AL Mallorca-Vilareial (8 XI)

Maria A. Barrera Serra
Es Pla de na T.
Mª Montserrat Perelló
Pòrtol

PACK 4 CERVESES SAN MIGUEL

Banc de Crèdit Balear
Es Pont d'Inca
Miquel Bonet i Bosch
Es Pont d'Inca N
Joan Bonet Rubí
Sa Cabaneta
Cafè Es Cine
Pòrtol
Felip Capó Canyelles
Pòrtol
Jordi Cloquell
Pòrtol
Club d'Escacs La Union
Sa Cabaneta
Club Gent Maj. "Es Turó"
Pòrtol
Rafel Crespi Ramis
Pòrtol
Magdalena Dols Cañellas
Sa Cabaneta
Sebastià Frau Serra
Pòrtol
Fulgencio Hurtado -Forn-
Es Pont d'Inca
Isidre S. Ramos Triay
Es Pla de na T.
Josep Tortosa Carayol
Sa Cabana
Joana Trias
Pòrtol

DÈCIM DE LOTERIA (19 XI)

Cristina Gallardo Sagrera
Santa Maria del Camí

JOC DE CARTES La Caixa

Independents de Marratxí
Es Pont d'Inca
Antoni Mairata
Pòrtol
Bàrbara Mas Galmés
Sa Cabaneta
Marçal Palou Rigo
Sa Cabaneta
Francesca Pizà Bestard
Sa Cabaneta
Melcior Puigserver i C.
Pòrtol
Maria J. Puigserver
Es Pla de Na T.
Aina Rigo Barrera
Sa Cabaneta
Sebastià Romaguera P.
Sa Cabaneta
Joan Serra Juan
Pòrtol

2 ENTRADES PER AL CONCERT OSB (12XI)

Isabel Ma Cañellas A.
Es Pla de na T.
Antoni Montilla Peinado
Es Pont d'Inca
Carme Planes
Sa Cabaneta
Antoni Ramis
Pòrtol
Biel Serra
Sa Cabaneta

LOT PRODUCTES "Flor d'Ametler"

Jerònia Ferriol / A Ramis
Sa Cabaneta

Serv.PERRUQUERIA

Immaculada Bestard
Es Garrovers
Caterina Ferriol Frontera
Sa Cabaneta
Sebastià Romaguera D.
Sa Cabana

LOT PRODUCTES COLMADO ESTEVE

Catalina Mozo Balaguer
Es Pont d'Inca

2 ENTRADES CINEMA PÒRTOL

Joan Francesc Canyelles
Pòrtol
Antoni Canyelles i O.
Son Ferriol
Joan Frau Coll
Es Pont d'Inca
Joan Garau
Pòrtol
Aina Huertas Calatayud
Sa Cabaneta
Miquela Lladó Vidal
Ciutat
Maria Isabel Llinàs Salva
Es Pont d'Inca
Pere Llofriu i Mora
Ciutat
Anselm López Bez.
Pòrtol
Jaume Marcé i R.
Sa Cabaneta
Joan Moll i Marquès
Ciutat
Antònia Mora i Coll
Es Pont d'Inca
Miquel Angel Moya Juan
Ciutat
Joan Sastre Roca
Es Pont d'Inca
Gabriel Seguí Mas
Ciutat

ENSAÏMADA SYP

Francisca Ballester i P.
Pòrtol
Antoni Català Valc.
Sa Cabaneta
Angela Martínez
Sa Cabana
Claudio D.Moran
Es Pont d'Inca
Jaume Roig
Sa Cabaneta

2 ENTRADES PER AL CONCERT OSB (19XI)

Beneta Amengual Serra
Pòrtol
Pau Bibiloni Jaume
Sa Cabaneta
Joan Coll i Canyelles
Sa Cabaneta
Rosa Frau
Pòrtol
Lluís Tapia Gómez
Sa Cabana

ENTRADA PER FAMÍLIA SANS

Tomeu Català Sastre
Pòrtol
Caterina Crespi i C.
Pòrtol
Pere Gelabert Mora
Sa Cabaneta
Jaume Gelabert Sanchez
Es Pla de na T.
Antònia Riera Serra
Sa Cabana
Eduard Vara Corró
Sa Cabaneta

LOT 3 LLIBRES "Sa Nostra"

Pere Albons
Porto Colom
Francesc Juan Frontera
Sa Cabaneta
Teresa Matas
Es Pont d'Inca
Joan Puigserver
Es Vivero -
Ciutat
Rafel Rosselló Mas
Ciutat
Josep Salom Mieras
Pòrtol

Els premis caduquen dia 20 d'aquest mes (les entrades del Mallorca, 3 dies abans del partit)

VETLADES a l'ombra d'ES MOLÍ

A la vetlada que farem el proper mes hi podrà assistir **Joan Femenia**, de Sa Cabaneta, com a subscriptor convidat. Els interessats en assistir adesiara a les Vetlades vos heu de posar en contacte amb el 971 60 24 63 per indicar el vostre nom i telèfon.

SORTEJADES LES ENTRADES DEL MALLORCA

En el sorteig efectuat per ordinador la sort ha correspost a **JOANA LLABRÉS MULET**, de Sa Cabaneta. Enhorabona.

El partit entre el Mallorca i el Barça tindrà lloc dia 22 de novembre.

T'interessa Marratxí...? ...T'interessa **Pòrtula**! No esperis més i subscriu-t'hi . Tel 79 78 70 / 60 31 44

El grup de marratxiners que visitaren Marrakeix al passat mes de juny
(6 VI-98) (Foto cedida per Polita Roig)